SOUTH-AFRICAN-…-LIBRARY
5 JAN 1956

No. 49—Vol.-LIII

Friday,
23rd December, 1955

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

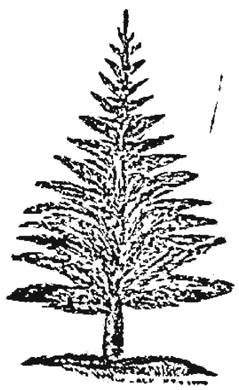

Everywhere, Everywhere,
Christmas to-night!
Christmas in Lands of
the fir-tree and pine,
Christmas in Lands of
the palm tree and vine.
Christmas where snow
peaks stand solemn
and white.
Christmas where corn
fields lie sunny and
bright.

—Philip Brooks.

—o—

All men desire peace but very few desire those things which make for peace.

—Thomas a Kempis.

Away In A Manger

(German Folk Song)

Away in a manger, no crib for a bed,
The little Lord Jesus laid down His sweet head;
The stars in the sky
Looked down where He lay,
The little Lord Jesus,
Asleep on the hay.

The cattle are lowing, the poor baby wakes,
But little Lord Jesus no crying He makes,
I love thee, Lord Jesus!
Look down from the sky,
And stay by my cradle,
Till morning is nigh.

Be nearer me, Lord Jesus, I ask thee to stay,
Close by me forever, and love me I pray;
Bless all the dear children in thy tender care,
And take us to heaven,
To live with Thee there.

—Martin Luther.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones ?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

NEW NYLON SAREE MATERIALS
JUST ARRIVED

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd.

Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.

Bordered Georgettes All Shades 45". 3/11 yd.

Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.

Coloured Georgettes 45" 3/11yd.

BLOUSES
Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.

Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.

Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0

Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0

CHILDREN'S SCHOOL WEAR
Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.

CHAMPALS !
Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair

Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

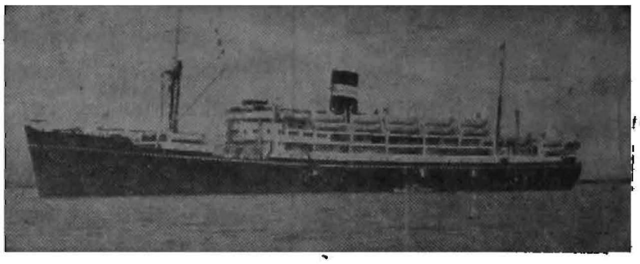

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja due 30th Dec. 1955 Sailing 4th Jan. 1956.
S.S. Kampala due 28th Jan. Sailing 2nd Feb. 1956.
For Bombay via Karachi.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £83—10—0
Second " " " " 55—0—0
Third Class Bunk 28—10—0
Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—
SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 23RD DECEMBER, 1955

White Unity Or National Unity?

IN recent months leaders of the Nationalist Party have made very powerful appeals for White unity. They have been supported by strong calls for a closing of the ranks on the White side from quite a number of people in the United and other exclusively White parties. It is time the people of South Africa were told in plain words that such appeals are a positive menace to the peace, stability and future well-being of the Union.

South Africa is not a White nation. It is a very mixed nation, made up of peoples with African, Asian and European backgrounds. The future of such a country lies only in all its peoples being bound together by a common loyalty to ideals they cherish together. Against this background the most patriotic thing to say is to appeal for the unity of all the groups which make the South African nation and not for White unity.

To appeal for White unity is, in fact, to appeal for more division and suspicion among the peoples of South Africa; to invite to race hatred. The White people cannot come together on any basis other than agreement that the man of colour must be oppressed. In other words White unity is, in actual fact, a White united front aimed specifically against the man of colour in general and the African in particular.

In this country people can agree only on two important bases: race or ideals. Race has proved an extremely dangerous unifying force. In fact it has tended to isolate the race-conscious internally and in the outside world and done a lot of harm in the relations between the races. It has been tried in this country for nearly three hundred years and to-day South Africa is nearer the brink of disaster than it has ever been before. We have been brought to this pass by the evil of race-consciousness.

On the other hand we have not as yet tried ideals as a unifying force—whereas they are more powerful than anything else in bringing together peoples with different languages and backgrounds. In America and Switzerland they teach their young in the schools that salvation lies in their various peoples sticking together, regardless of racial origins. As a result they are powerfully united and economically strong nations. It is time we tried this recipe ourselves and taught our children that salvation for them lies in White and non-White sticking together. That sort of unity will not do anybody any harm. It will guarantee security to all. It is a larger unity which every good South African will appeal for—as against the narrower, more dangerous and positively un-South African appeal for racial unity.

Each time an appeal is made for White unity the man of colour sees in that a hostile act against himself. He sees in it a notice to him that he is not wanted in this country; that he is an enemy. To plant these feelings into the hearts of four-fifths of the population is the exact opposite of statesmanship. But then how can statesmanship be expected from men who see their fellowmen only in terms of race?

What South Africa needs is inspired leadership which will awaken the White South African to the importance of national unity as against White unity. We can be a very much better, happier and wealthier nation without White unity. White unity in the past has brought to power men who were the known enemies of the democratic way of life. Because most White people believed them when they spoke of White unity, to day South Africans with a White skin are no longer free men. They are afraid of and suspect one another. They cannot move in and out of their country like free citizens. They, like the non-European, speak in whispers and are now afraid of the Policeman: the symbol of White South Africa united.

As against appeals for White unity we appeal strongly to all White democrats to cross the colour line and join hands with the non-White democrats to keep South Africa a democracy. White democrats working alone in their political parties cannot return South Africa to democracy; nor can they clean South Africa's name outside. But if they join hands with their non-White countrymen they will do both because in the final reckoning the democrats are more than the apartheider totalitarians. The apartheiders, compared with the rest of the nation, are only a clique; not an invincible clique at that.

The Afrikaner democrat has more in common and is safer with the African or Indian democrat than with the Afrikaner apartheider. Democracy is a powerful unifying force; its efficacy transcends all racial barriers. An Afrikaner totalitarian will not hesitate to destroy an Afrikaner democrat whereas an African democrat will not destroy an Afrikaner democrat; on the contrary, he will defend him against the Afrikaner or any other totalitarian.

We wish
our Christian friends
a very delightful
CHRISTMAS
and a very happy
NEW YEAR.

As a nation we must outgrow the immaturity which makes it possible for us to assess human worth in terms of race. It does us no good. We lose a lot instead. No one can determine what we lose by denying ourselves the services we would get from the able Indian, African or Coloured. White South Africa cuts its nose to spite its face simply because irresponsible politicians talk of White unity.

On the other hand it is not enough to say White unity is evil. Any form of unity based on race is evil and dangerous. It does not matter who advocates it. The only unity which is good and desirable is unity based on ideals and values; for, all the truly beautiful and noble things in life are blind to race or colour.

NOT ENOUGH FACTS

At the end of October headlines in the Union's English Press announced that the "Canon Collins group (i.e. Christian Action, of which he is Chairman) has another 'go' at South Africa." This was a preview of a 30-page pamphlet entitled "The Dispossessed"—the human tragedy of Apartheid," which has now been published. Although in full sympathy with the pamphlet's general viewpoint and Canon Collins' own militant Christian approach to the social injustices of this country, I must honestly report that "The Dispossessed" is something of a damp squib.

By
C. W. M. GELL

IN its final paragraphs the pamphlet says: "White South Africans often complain that people outside South Africa are given false view of the facts concerning non-European living conditions. The complaint is a fair one; but it is fair, not because the facts are so much better than British people might suppose, but because they are so very much worse than the vast majority of white South Africans know! And it is a great pity, therefore, that a pamphlet setting out to provide "a clearer picture of the facts" should omit so many telling factual points and contain a considerable amount of superfluous verbosity. It reads more like a first draft than a finished article. I doubt if it will carry the British public, to whom it is addressed, much further towards understanding the horrible reality of *baasskap* apartheid. It will certainly not convince any "traditional" white South Africans.

This is primarily because the author has masked his generally correct interpretation of the South African situation in too much indignant generalization. Not until page 12. do we come to the promised "unbiased examination of the facts." The rather long-winded introduction up to that point makes several correct appreciations. First, that South Africa is crucial for the future of multi-racial Africa because here we have much the largest group of African whites living in close association with non-whites. It might have been instructive to demolish one "traditional', South African argument about our unique numerical vulnerability by quoting other white: non white ratios in Africa—e g Union 1 to 4, Southern Rhodesia 1 to 19, Northern Rhodesia 1 to 35, Mozambique 1 to 100, Kenya 1 to 175, Congo 1 to 200, Tanganyika 1 to 750, Nyasaland 1 to 1000. We are, in fact, by far the strongest white community in Africa south of the Sahara numerically, financially and industrially—and much of our intransigence in the face of world opinion and the moral demands of the religions and civilisation we profess derives from our realisation of our immediate power, and our failure to see that it cannot endure.

Secondly, the pamphlet stresses that what the Nationalists are doing is not new. It merely carries to its rigorously logical conclusion South Africa's "traditional" colour policy and thereby exposes finally its moral indefensibility. In this sense, then, the entire white community shares the blame, the English with the Afrikaner, other white Christians (who preach but do not practise "equality in Christ") with the Dutch Reformed Church which is quite unashamed about its colour bar, the present Opposition and the Government supporters. Racial or colour prejudice is shared by 98 per cent of white South Africans who, as the Nationalists know well, will in the last resort opt for the continuance of. "white supremacy," even if it is called, with fatal frankness, *baasskap*—which is the reality and purpose of apartheid; not separate states, nor separate development nor (except for local white convenience) "increasing separation in every sphere of life."

Thirdly, the pamphlet acknowledges that association with whites in the Union has brought non-whites a measure of material gain. This factor is widely exploited in the State Information Office's propaganda, not without success as the correspondence and editorial columns of the British and American Press at intervals testify. Only the other day the 'Times' wrote: "The Union Government also declares with some reason that, notwithstanding its social theory, it has a constant care for the welfare and advancement of its Native subjects." So it has. But, to use one of the agricultural metaphors so beloved of Nationalist leaders, so has a farmer for his oxen and asses that they may the better serve him. He is not otherwise "integrated" (in the current jargon) or concerned with them as human persons.

In any case, this whole question of the material benefits accruing to non-whites needs careful scruting. Oft-qouted Meadowlands is not evidence, except of what *could* be done about slum clearance and rehousing if the same will were there as exists to remove "black spots" from white residential areas. But, for other urban Africans, it is site-and-service at 25/- to 30/- rent per month for a plot and lavatory (including a levy to pay for school buildings which are built free for all whites) and a £15 a month minimum wage assessment for the ability to pay full economic rents. Expenditure on African education has certainly increased under the Nationalists, but is now pegged at a ceiling figure of £9½ million p.a. from general revenue.—Africans to meet any extra demands by direct contribution. The education of white children costs the general revenue £22 million or some £42 per child (as against some £6 per African child in school or £2 per head spread over all African children). Wages are higher in the Union than in most surrounding territories because ours is the only industrial economy. Thus Africans from our rural areas and reserves integrate" themselves daily in our economy despite official policy, influx control, housing conditions often beyond description; and a steady flow of "foreign" labour comes to work for us. There are some grounds for believing that conditions in the reserves have slightly improved these last eight years, but none for ascribing this to any policies initiated by the Nationalists. Health and social welfare services have improved steadily, though still far from meeting the need. And there is serious cause for alarm in the conclusions reached by the du Plessis Report about each community being responsible for its own charitable work. The effect of this in the Union would be to make the rich care for their own slightly unfortunate, and the poor bear almost the entire burden of relieving destitution. Yet the Native Affairs Department is already refusing permission to "non-Native persons habitually traversing location areas" in the performance of social welfare services.

Even if, with these reservations, we concede that non-white living standards are higher in this country than in most of Africa, it is an almost irrelevant consideration. What counts, both for human relations in this world and the ultimate judgment in the next, is not the contrast (invisible to most of the "dispossessed") between standards of living in the Union, Angola or Nyasaland, but the painfully visible contrast between the opulence of white South African living standards and the conditions in which most non-whites dwell, conditions which are not only absolutely and unmercifully inferior but which they are prevented from improving much by the enforced inequality of status and opportunity. The same contrast reaches one of its acutest forms where the White Highlands of Kenya and the overcrowded, impoverished Kikuyu reserves border on each other, as closely as Moroka and the Orlando breeze-block shelters lie to exclusive white Johannesburg suburbs and the filth of Korsten to wealthy Port Elizabeth homes. Comparisons between living standards in different countries hurt when, as with travelled Indians or Chinese, they can be made. But the mass of people are not constantly aware of them, as they are of flagrant inequalities of wealth and opportunity within a common frontier.

This the pamphlet sees. But it fails to drive the point home factually. It is not enough to say that our whites "enjoy a standard of living probably as high as any in the world." They enjoy actually the third highest. To quote figures for 1947 (because some non-white figures are also available for that year) the United States of America came first with £500 per *capita* income, then Canada £400, *white* South Afric £350, United Kingdom and Scandinavia £300, down through various West-European countries to Latin America £120, Russia £100, India £19, and China £11. At this time our Indian merchant classes had a figure of about £50 per *capita*, Coloureds about £30, Indian and African labourers (in Durban about £21 and our rural Africans perhaps £10. The fact that the East African Native today only earns between £5 and £9 per head (according to John Gunther) is not pertinent. Our non-whites look with a justifiable sense of grievance on what our

(*Continued on page 547*)

A Common Allegiance

By J. F. HILL

SPEAKING at a meeting in Maritzburg on Thursday in connection with the "Day of the Covenant" celebrations, Mr. C. R. Swart, Minister of Justice, said that a struggle lay ahead of South Africa which might prove even more bitter than those of the past. "We face a struggle for continued existence in South Africa. Changes are taking place in the north and hungry eyes are being cast on the south." Mr. Swart said that overseas nations were showing an increasing tendency to interfere in the problems of South Africa. South Africa still had important victories to win. One of the first was the winning of a common allegiance to their country. In spite of the differences that naturally existed in the country, all South Africans should support their country against the outside world. They must respect one another's views. There was no need for differences to be the cause of hysteria and bitterness. Mr. Swart said he believed that the youth of South Africa was sound at the core and that they had the ability to overcome the problems of the future, just as their forefathers did.

The tragedy is that South Africa has not yet profited from mistakes of the past. Worse than that, it does not even recognise that they are mistakes. Both Mr. Swart and Mr. Douglas Mitchell who spoke from the same platform took it for granted that all the blame for the unhappy tragedy of Piet Retief's murder and the slaughter of Blood River which avenged it, lay with the Zulus. And so the mistakes of the past are perpetuated. When Mr. Swart talks about "South Africans" it is clear that he means only White South Africans, whom he seeks to herd together into a common laager, in a last desperate effort to stem the tide of the rising power of the primarily non-white world. And no doubt a wave of enthusiasm swept over his hearers as they thought of the courage and determination of their ancestors, struggling against the fierce Zulu warriors; as they thought of themselves metaphorically fulfilling a similar role in the twentieth century. Ah, the pity of it! Eager young minds, reaching out for an ideal, willing to sacrifice themselves for its sake; seeking bread, they are offered instead a stone. For their guides are blind, and have not yet seen that the common allegiance which can save South Africa, is one that must embrace all her children; and that the desperate, heroic struggle was and is unnecessary; nay more, that it hinders the finding of the solution to our problem of living together in peace, both within our country, and as a nation amongst nations. As Christ wept over Jerusalem, saying "O Jerusalem, Jerusalem, that killest the prophets and stonest them which are sent unto thee, how often would I have gathered thy children together, even as a hen gathereth her chickens under her wing, and ye would not"; so so might one weep at beholding that concourse of people at Maritzburg.

For we have our prophets too, but men heed them not. The Voortrekker costumes and waggons recall that sensitive novel by Peter Abrahams, "Wild Conquest," in which he portrays, with an understanding of both Black and White which is truly remarkable in one who has known in its sharpest form the bitterness of being neither black nor white, the story of that tragic Trek away from civilisation and the necessity for personal readjustment. We find an echo of his theme in a statement by Col. Laurens van der Post, author and traveller, and a keen supporter of the Capricorn Africa Society. He said: "This thing that is being done to the Coloured people and to the Blacks, is so evil and so dishonourable that the nation must inevitably perish. The methods used to perpetrate this system of injustice are so far-reaching that it is not the Coloured people and the Blacks who are being endangered—history proves that one persecuted eventually triumphs—but the soul and whole existence of White South Africa. Afrikanerdom is facing the gravest peril in its history—a peril that the Afrikaner people are constituting for themselves. It does not come from outside. It is an internal injury inflicted by the Afrikaner nation itself. For the first time in my life I have found something in South Africa that I never found before—fear. Fear of the State, fear of the Government. People are afraid of speaking their minds. I think the Afrikaner is justified in being afraid. His peril is very real. The whole survival of the race is at stake. It is being destroyed from within. In destroying itself, Afrikanerdom is following a classical pattern—suppression of liberties and the glorification of the State. Our universities, schools, civil service and churches are full of people who know we are doing the wrong thing, but are too afraid to stop." Col. van der Post emphasised that he spoke as an Afrikaner, and that English-speaking South Africans were equally to blame.

Will South Africa continue for ever to stone or ignore her prophets? Must the day of disaster they foretell inevitably overtake this land of ours? There seems little sign of a change of heart among the crowds who throng to renew the vow and the attitudes of their ancestors. But let us not make the mistake of thinking that our prophets speak only to those who believe in White domination. We who believe in the Common Society hold in our hand a candle which seems very small by comparison with the tempestuous flaming torch of the Voortrekkers. But if, as we believe, it is the light of truth, is there not all more reason for us to guard its flame against those gusts of passion, hatred and prejudice, which cause the larger torch to splutter and smoke so uncomfortably? What drove the Afrikaner volk into the laager? Was it not in the last resort a lack of faith in their own ideals, the ideals of love, humility and gentleness they found in that Bible? Was it it not, is it not, their own unsureness of themselves that makes them seek an external enemy, rather than face the enemy within? And are we, when all is said and done, so very different? Have we overcome the enemy within, and reached the stage where we can love our enemies and recognise their common humanity, without blurring our judgment of right and wrong? Are we so sure of our ideals that we are prepared to live by them, and to renounce for ourselves the false ideals of self-preservation and self-interest we condemn in others?

MR. MANILAL GANDHI

MR. MANILAL GANDHI, was discharged from the Nursing Home last Thursday and is now resting at home. He is feeling well except that his left arm is not yet normal.

The day before Mr. Gandhi left the Sanatorium he received a gift of £100 in cash from an anonymous doner to pay for his medical and Sanatorium fees. In the letter sent with the money the donor says that he sends the money in appreciation of the work Mr. Gandhi is doing for the people.

We do not know how to thank the donor for his kind gesture. It becomes more difficult because he has preferred to be anonymous. However all we can say is "thank you very very much for your kindness." We hope that he is a reader of 'Indian Opinion' so that he will read our heartfelt thanks to him.

NOT ENOUGH FACTS

(Continued form page 546)

£350 (nearer £400 today) buys for South African whites, a figure which (with negligible exceptions) they themselves are prevented from even attempting to reach by the economic colour bar, official refusal to recognise African trade unions, primary education for inferior status and a serious shortage of higher educational facilities, etc. They see, too, a glaring disparity (noted by the pamphlet) on grounds of race alone in matters like unemployment benefit, welfare services, family allowances; perhaps nowhere more iniquitous and inequitable than in the grants for school feeding (not mentioned in the pamphlet) of 6d. per day for *each* white child, 1½d. per day for each African child in the urban areas only and only up to the age of 14

[A second article on Christian Action's pamphlet will appear in our next issue.]

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. 'Phone 33-1654.

African Viewpoint

American Diplomacy And Ourselves

By

JORDAN K. NGUBANE

It is becoming increasingly important and necessary for leaders of African thought and action to see the people's struggle against the background of events and developments in the outside world. There are two immediate reasons why this should be the case. Firstly, people on the African side do not regard race oppression as a domestic matter for South Africa; it is something in which the human race everywhere is vitally interested and something on which men and women everywhere have a right to have a big say because what is being attacked in the Apartheid theory is not just one social order—it is the very being of man.

Secondly, a new division is slowly being formed among the nations of the world. It is along the lines, not of the old "have" and "have-not" nations but along the lines of "dominating" and "dominated" peoples.

The new Powers of Asia, for example, appear to have no expansionist designs. Even Communist China, regarded by the West as having expansionist intentions is, in actual fact, in no mood to grab that which is not hers. Chou En Lai made it quite plain at Bandung that in the Chinese view there is no problem which cannot be solved by negotiation. People with expansionist designs do not speak like that. But this is a degression. The real point is that those nations which are poorer or which have just got their independence live in constant fear of being dominated either politically or economically or culturally by one or the other of the biggest Powers in the world today.

We ourselves are a part of the bigger human family. Whether we like it or not we are affected by what goes in the bigger family.

A matter of interest to us at the moment is the effect on our own struggle of the reverses American diplomacy is having in the Arab world and in South-East Asia. Some Arab countries have concluded arms deals with iron curtain countries while India recently signed a trade pact with the Soviet Union. Both these developments have placed our Prime Minister, Mr. Strydom, in the position where he has felt free to do two things at our expense: He has been enabled to point to the arms agreements as an attempt by the Communists to gain a foothold in Africa and has represented the Indo-Russia agreement as an Oriental link-up against the West. From there he has been enabled to make a strong appeal to the white peoples of this country to stand together in the defence of the White skin against the danger from the East and at the same time has had enabled to shout across the seas to America and Britain raising the old scare about the Communist threat in Africa.

As the world knows, the Americans will jump for anything the moment it is described as anti-communistic. All Minister Swart needed to do to give our leaders a bad name in America was to ban them under the Suppression of Communism Act or to bring them before the Courts on framed charges of incitement to Communism and he had the White House, at least, thinking that the Malanites, the erstwhile friends of the Nazis, are not such bad fellows after all.

Most people make the mistake of concluding from America's strong anti-communist bias that the United States is for reaction. I am not denying that it might be. What I want us to be clear about is that the United States has every right to see men and events from its own perspective. If the Americans see men and events from the perspective of anti-communism, they have every right to do this. Just as we have every right to tell our friends from our enemies by their attitude to Apartheid. In like manner, we might not be wise to do that. Wisdom, however, is not the point I want to discuss. I am trying to plead for a little more tolerance in our understanding of the United States.

Having established the United States' right to approach world affairs from its own angle we can now return to the setbacks and their bearing on our struggle. In normal circumstances the signing of an ordinary trade pact would arouse nothing more than mild reactions. But Nehru's decision in this matter has had to be seen against Foster Dulles' remarks on Goa which offended Indian sensibilities and also as a counterblast to the arms agreement between the United States and Pakistan. Both developments have done a lot in recent months to make America unpopular in India.

But America is not so popular in the Middle East either. The opening of a market for Iron Curtain arms in the Arab world is an Arab counterblast partly against American policy towards Israel.

Both India and the Arab world are parts of the world which lives in fear of being dominated economically. Both are in the position to play an important role in the Bandung group of nations. And India which was not friendly to America could, under certain circumstances, play a decisive role in giving to the Bandung nations a bias which would not be in the interests of the Americans.

In these circumstances it might be easy for us on the African side, because of our very strong pro-Bandung sympathies, to cultivate a fear and distrust of the Americans. We might argue that those who are not friendly to the Bandung spirit and ideals are our enemies.

But before we do that we would do well to take an objective view of America's foreign policy—if not to manoeuvre ourselves into the position where we would be misunderstood by our friends in America and thereby convince the American people that after all, the White House does a good thing to believe all the things Strydom says against Luthuli.

American foreign policy has a dualistic nature which is often quite exasperating. America speaks to the Asian and African worlds with two voices: the voice of Abraham Lincoln and the voice of Wall Street and they are not voices which say one and the same thing and have one and the same goal. As Rostow puts it (in "An American Policy in Asia") America seeks to maintain a world environment for the United States within which our form of society can develop in conformity with the humanistic principles which are its foundation."

In other words America's policy is dictated by her own security and economic needs and, of course, by the humanistic principles embodied in the American consitution. The needs of security and economics require that wherever America has interests she should align herself with the rulers, regardless of their political outlook, so long as they can guarantee stable economies and institutions, By this yardstick the Nationalists promptly emerge as the finest fellows that the United States would like to have in power in this country.

That explains the ease with which South Africa can raise loans in America. We, who are oppressed by the Nationalists, say that American capital in this country is American investment in our oppression; in a high infant mortality rate for us; in our exploitation. Wall Street, of course, does not care a damn about how many nigger babies die in South Africa. It is interested in good returns for its investments That is one side of American foreign policy —an important side because when you hear African leaders say hard things against America it is because they have in mind this aspect of America's foreign policy.

On the other hand both the people and government of the United States are heavily committed to liberal democratic ideals. For this reason, if they had things their way they would certainly have liberal democratic governments in all the countries of the world If they worked solely for this end they certainly would win the praise of the oppressed in the world—certainly ours.

Unfortunately, nine million Africans cannot change the policy of the American government by themselves. They could do this, however, by intelligent preferences on the one hand and by the quality of their ideals on the other.

The task of our leadership, in these circumstances, is not to

take up anti-American attitudes and in that way maneouvre themselves into positions where they make Strydom acceptable in America. It is to work with untiring zeal to discover where we and the people of America have things in common and wherever possible we should work to strengthen those bonds while doing all in our power to align ourselves elsewhere with with those whose foreign policies (which are acceptable to us), are not influenced by material considerations.

Such a policy will enable us to build stronger bonds between ourselves and the people of America; bonds based on humanistic principles, while enabling us to give all the support we can to the ideals and spirit of Bandung.

In short, although we are still an oppressed people, the world already recognises our place among the heroes of the fight for human liberty. In taking that place let us do so freely; let us have as our policy the mind to make friends with those willing to reciprocate while at all times remaining independent in our choice of alignments. When we do that we shall realise that the people of America are not our enemies just because Wall Street gives financial reinforcements to Strydom's Apartheid. In like manner we shall refuse to believe, as Mr. Oswald Pirow would like us to believe, that the peoples of the East would like to colonise our country. They want to do nothing of the sort. All they want to see ended in the world is domination of one race by another. When that has come about they know they like us, will not have to fear anybody.

Things In General

Race Relations Institute's Council To Meet

'IN Defence of a Shared Society' will be the subject of Dr. Ellen Hellmann's presidential address to the annual Council meeting of the S.A. Institute of Race Relations, which commences in Durban on January 3.

The meetings last from January 3 until January 6, and will take place in the Wesley Hall, West Street, Durban, the formal opening by the Hon. Richard Feetham, Q.C., one-time judge of Appeal being at 8.15 p.m. on January 3, succeeded by the presidential address.

In the morning of January 4 the President of the Institute of Administrators of Non-European Affairs, Mr. J. E. Mathewson, Director of Non-European Affairs at Benoni, will give a paper on 'Recent Developments in the Municipal Administration of Non-Europeans.' That evening a symposium, 'Outlook for the Future,' will be addressed by Professor A. M. Keppel-Jones, Mr. Jordan Ngubane, an African, Mr. A. D. Lazarus, an Indian, and Dr. J. G. M. Richter, well known as a publicist of the National Party. The symposium will be open to all.

'The Indian as a South African' will be the subject on January 5 and 6. Dr. Mabel Palmer will talk on the Indians' economic and political background, Dr. Hilda Kuper on the Indian family, Messrs. B. A. and J. Naidoo on economic opportunities and mode of living, and Dr. S. Cooppan and Mr. A. D. Lazarus on the Indian as an integral part of South African society.

Delegates from all parts of Southern Africa will be attending the meetings, the Durban organization being in the hands of Miss Hansi Pollak, a former Professor of Sociology at Natal University.

Publisher's Notice

Owing to the Christmas Holidays there will not be any issue of 'Indian Opinion' on the 30th of December. Our next issue will be on January 6th, 1956.

Eric Louw's Comments On U.N. Resolution

Pretoria:—The Minister of External Affairs, Mr. Eric Louw, said that before the plenary session of the United Nations discussed the Special Political Committee draft resolution on the treatment of Indians in South Africa, delegates should study the exchange of telegrams between the Union, Pakistan and India, at the beginning of this year.

A study of this exchange of telegrams would show that while negotiations for the round-table conference were in progress the Prime Minister of India, Mr. Nehru, had made a savage attack on South Africa.

"It was clear that he was not sincere when he then intimated that he was prepared to engage in a friendly discussion, and I hope he will not take it amiss if I suggest that he is equally insincere in supporting the resolution adopted," said the Minister.

The Political Committees draft resolution urged the three countries to re-open negotiations for settlement of the problem of the treatment of persons of Indian origin in S.A. It asked them to have a round table conference and then report back to the U.N. at its next session.

Mr. Louw went on to say "In view of the fact that interference in our domestic affairs is sought on the grounds of promoting fundamental human rights and freedoms, I would ask how many of the nations who supported the draft resolution are able to tell the plenary session that most of these rights and freedoms are observed in their own countries.

"I refer particularly to the Bandung Powers, to Soviet bloc and certain Central American States who compose 30 out of the 43 supporting votes" said the Minister.—'Natal Daily News.

A 1955 Covenant

While huge crowds were meeting in different places in South Africa, pledging themselves and their children to the maintenance of "white civilization," a small group of men, women and children—white and black—assembled in the John Philip Memorial Chapel, Wilgespruit Fellowship Centre, Roodepoort, to dedicate themselves to the service of God in the following terms:—

COVENANT VOW: We covenant this day with Thee, O God

1. To give full respect to the personalities of others irrespective of race;
2. To banish fear in our hearts and in the hearts of others by showing how Christians love one another;
3. To build a pattern of Christian fellowship in our multiracial society;
4. To pray and to work and to give that his vision may become real in our land.

Amen.

During the service Dr. Jacob Nhlapo spoke, and referred to experience when in America on the annual Thanksgiving Day. He said how deeply he had been moved to see with what fervour white people and Negroes alike thanked God for what America did, and meant for them. Dr. Nhlapo said he looks forward to the day when all races in the Union will assemble together year by year on the Day of the Covenant to thank God for their common citizenship as South Africans.

A Gujarati Girl Graduates

Miss Manjula Mehta, daughter of Mr. and Mrs. N. V. Mehta, of Universal Printing Works, has just passed her B.A. She has become the first Gujarati girl to attain the B.A. degree in S.A. She matriculated at the Durban Indian Girls' High School and then went on for further studies to the University of Natal.

A french man was touring round Britain, and stopped for lunch at a small county inn. His knowledge of English was not very good, and the waiter had difficulty in understanding what he wanted to eat. Eventually, the following conversation took place:

"Vaitaire, vat is dat valking in de yard?"

"That be a rooster, sir."

"Bein, and vat you call de roosters wife."

"The hen, sir."

"Merci, and vat you call de childrens?"

"They be chickens, sir."

"But what you call de chickens before they are chickens?"

"Eggs, sir."

"Ah, good: bring me two."

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-

Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2/6

Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/6

A Nation Builder At Work
By Pyarelal 1/6

Gandhi And Marx
—By K. G. Mashruwala 2/8

Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Durban, Natal.

Book Review

NEW HOPE IN AFRICA

—By J. H. OLDHAM (Longmans), 4/6

DR. OLDHAM began his career as a missionary in India. For 30 years he was secretary of the International Missionary Council and was one of the more active founders of the World Council of Churches. His particular qualifications to write about Africa come from ten years' service on the Colonial Office Advisory Committee on Education and, later, as a member of Sir Hilton Young's Commission in the closer union of the territories of East and Central Africa. His work on these bodies led to two lengthy tours throughout Africa.

The subject of this little book is the Capricorn Africa Society, founded by Col. David Stirling (leader of the Long Range Desert Group in North Africa during the war) in 1949. At that time Stirling and his society were much preoccupied with the two *political* questions of federating the Rhodesias and Nyasaland, and possibly the three British East African colonies.

But they came to see that African nationalism is the force that will make or break Africa. If the Federal schemes remained as purely political and economic designs to ensure continued white supremacy and British rule, African nationalism must become a destructive, hostile, anti-white force, of which there have been signs recently in Uganda and (at a more primitive level) in Kenya's Mau Mau. If, on the other hand, this immensely powerful emotion can be harnessed to the creative process of establishing truly multi-racial committees in Central and East Africa, substituting a genuine African patriotism on the part of Whites, Africans and Asians for the colonialist relation of ruler and subject, the whole future of these territories becomes far more hopeful.

It is to this social task of laying the necessary personal foundations on which a genuine multi-racial society and state can later be erected that the Capricorn Africa Society has now dedicated itself. It is endeavouring to replace the wish to be "baas" and the frustration of the repressed by the spirit of races becoming, as individuals, "indispensable allies in the common task of equipping Africa to take its full part in world affairs."

Dr. Oldham discusses the social aspects of this attitude—the colour bar which *must* go as a first priority; the recognition that, where racial differences are visible, they do not imply *superiority* and *inferiority* but a diversity of talents; the inadmissability of any absolute ban on inter-racial marriage, however seldom it may in fact be desired; the eradication of racial prejudice based on ignorance, envy, the desire for power or exploitation.

With the abolition of *racial* discrimination as a first essential, the C.A.S. insists on maintaining civilised standards and building up, not levelling down. This has economic implications in the sphere of labour and wage policies and political consequences in regard to common rolls and voting qualifications which seem not yet to have been very fully thought out. But the Society is no doubt right to try to work out how the technological skills, impartial legal system, individual conception of civic responsibility, the tradition of humanity and courtesy, without any one of which no state can be either modern or civilised, shall be maintained.

This is not merely a question of "white civilisation." As Dr. Oldham writes: "It is indeed happening in some instances that Africans might be the defenders of Christian western ideals against Europeans who are denying them." (Did he have South Africa in mind?). If Capricorn Africa is to develop differently, it has to learn to retain (as C.A.S. intends) the White and the Asian as comrades, fellow-citizens and co-workers, not as masters. The acid test of "partnership" is whether Africans can accept this ideal and whether non-Africans can prove their sincerity in working for it. Dr. Oldham quotes Laurens van der Post to the effect that conferring material benefits is not enough, Phillip Mason made the same point well in a recent book: "Such activities, conceived in the paternal spirit of doing something for others, cannot atone for the basic rejection involved in the doctrine of segregation. Nor can any promises of Native States reconcile the African to a regime founded on a policy of repudiation."

Dr. Oldham ends his survey, which includes chapters on education and the necessity of reassuring Africans that economic assistance need not mean political subjection, by admitting that it is impossible to forecast the success of multi-racialism.

"Life never guarantees success to any human endeavour. What it offers us is the hope that, if we are loyal to new ways of thinking, our small lives may be granted some enduring historic meaning." It must be added that his somewhat pedestrian style does not always quite match "the need for the vitalizing inspiration of the larger vision" which he rightly discerns must touch the imagination of the pioneers from both sides of the colour bar and challenge them to set out together on a great adventure.

C. W. M. G.

The World Of Albert Schweitzer

—By Erica Anderson (A. & C. Black), 25/-

IT would be a pity if this splendid book of photographs gave the impression that any part of Schweitzer's greatness is due to the fact that, as a white man, he chose to work among blacks. The factor of pigmentation was quite incidental to his choice. Looking round for a vocation in which he could fulfill his early vow to devote his life from the age of thirty to the service of his fellowmen, a series of chances brought to his notices the appalling conditions of climate, tropical disease and lack of medical facilities under which the black men of Equatorial Africa lived. He went to them, not as a white to non-whites, but as a man giving himself to his fellows, where he thought the need greatest. This book shows us, in Erica Anderson's magnificent photos what this most eminent theologian, philosopher and musician has made of his dedication to "the Brotherhood of those who bear the mark of pain."

Deliberately laying aside the world of art and letters which lay at his feet, he has practised for over forty years his own belief that "whoever is spared personal pain must feel himself called to help in diminishing the pain of others—we must all carry our share of the misery which lies upon the world." Thus he has carried out his own text of "Reverence for Life" and in the process, both by his books and example, has become a symbol of man's humanity to man in an age more conspicuous for its inhumanity.

If towards the end of a long and arduous life—he is now over eighty—Schweitzer has occasionally seemed impatient with the political aspirations of subject peoples, it must be remembered that this is only a question of pace, not of ultimate goals; for his whole philosophy concerns the necessity of doing unto others as we would they should do unto us—remembered also that his own life's work has lain, as these pictures show, in one of the most primitive and (largely because of physical and climatical conditions) backward parts of Africa. As a Kikuyu student in America wrote not long ago: "The discrepancy between the white man's professed democracy and religion and his behaviour towards Africans has become so glaringly evident that practically anything proposed by any white man is at once subject to suspicion and distrust. Only such remarkable whites in Africa as Dr. Albert Schweitzer can win African confidence. They are few in number."

In this book those of us who will never visit Lambarene can see the incessant battle against the "primeval forest," the enormous variety of patients who come from hundreds of miles around to the Schweitzer hospital, some of the terrible afflictions they bear, the harrowing (but now controllable) ravages of leprosy, the animals and birds which have made the hospital their home. There are short sections on Schweitzer the writer, the organist, the Alsatian peasant at home among his family and friends. But the emphasis is rightly on Schweitzer's Africa, to which he has given so much and which has (as he himself testifies) given him as much back again, including the vision of universal compassion which inspires his whole work and links it with Gandhi's India.

In the short written text Eugene Exman has tried to compress too much. What he says will only be fully intelligible to those who are already familiar with Schweitzer—and it will tell them little now. A simpler introduction to this practising Christian and good man for those who have not yet met him would have been more appropriate.

C. W. M. G.

SEED CATALOGUE

Distin's 1955-56 illustrated descriptive Seed Catalogue. If not in your possession already please write for free copy to **Distin's Seeds, Box 2060, Johannesburg.**

News In Brief

Johannesburg—

The Senate and Council of the University of the Witwatersrand, Johannesburg, has informed Rev. Arthur W. Blaxall of their intention to confer upon him the Honorary Degree of Doctor of Philosophy. Rev. Blaxall will receive the Doctorate at the Summer Graduation ceremony, in the Great Hall, University Buildings, Johannesburg, on Saturday, March 24, 1956.

Maritzburg—

"If many people, in S.A., because of the prosperity and welfare which the country was now enjoying, simply wanted to live a carefree life which would be dependent entirely or almost entirely on the sweat and labour of the non-white, then the white race is doomed to destruction, said the Prime Minister, Mr. J. G. Strydom, when he spoke in Maritzburg on December 16.

London—

The 'Daily Mirror' features Father Trevor Huddleston as the man of the year. The feature—across five columns—is one of a series being run in the centre pages of this mass-circulation newspaper. Illustrating the articles is a large picture of Father Huddleston with his hand on the head of a smiling African boy.

India—

The Soviet Prime Minister, Mr. Nikolai Bulganin, was reported to have offered a Soviet Ilyusbin transport plane to the Indian Government. Two Ilyushins landed at the New Delhi airport and one of them was reported to be the offered one.

New Delhi, India—

Indian National Trade Union Congress leader Ramsingh Varma, who recently toured Soviet Russia, says that despite Russia's claims to have established equality and social justice, disparities are evident in abundance. In impressions of his tour, reported in the 'Hindustan Standard', Varma says "an unskilled labourer gets 250 to 500 rubles a month while a high official of a factory gets 2500 to 5000 rubles." "A pair of shoes costs 150 to 250 rubles while that of a lady's costs 250 to 500 rubles. A shirt between 150 to 300 rubles while that of a suit between 1200 to 1500 rubles." What Russia achieved in 35 years India will attain in 10, Varma said.

Bombay, India—

A centre to be set up in Bombay for the rehabilitation of handicapped men and women will provide training facilities in this work for the whole of India and, later, for other South-East Asian countries. The project is sponsored jointly by the Government of India, Bombay State, and the Municipality of Bombay, with the aid of the United Nations and the World Veterans' Federation.—(UNESCO).

Oak Ridge, Tennessee—

Four scientists at the National Laboratory here have developed a surgical scintillation probe with a whining wail, that guides the surgeon's knife to cancerous tissue which might otherwise go undetected. The device works on the principle that cancer tissue will accumulate more radio activity from certain injected radioactive medicines than healthy tissue. The radiation detection has been converted into sound since the surgeon does not have time to look at a meter or a graph while he is working inside a patient.

Hong Kong—

Mr. Chou-en-lai, the Chinese Communist Prime Minister, has said that he would like to visit the American continent next year, according to the Uruguan Consul in Hong-Kong, who returned from China on Monday.

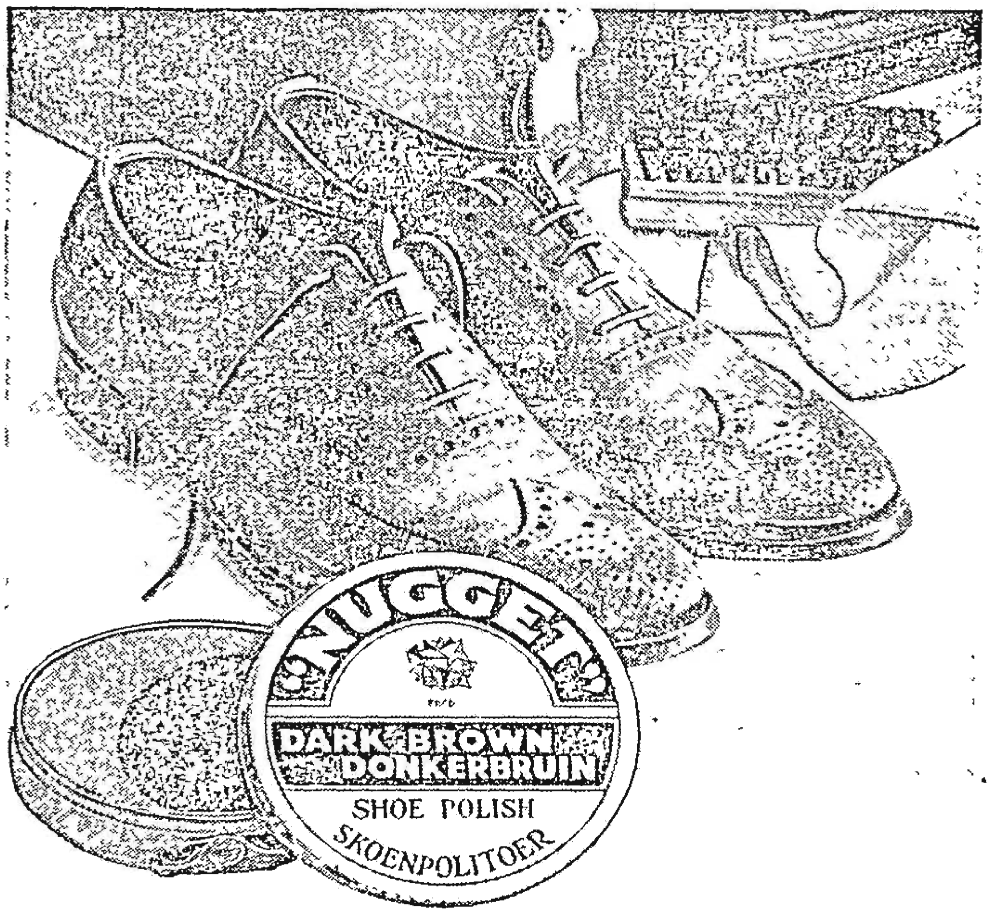

"Good Companions"

Good shoes become, like old friends, a part of our daily lives. We cherish and treasure them. We choose Nugget to keep them glossy and glowing over the years. Since the century began, Nugget has been blended with special waxes (like rare Carnauba, from Brazil) to give good leather its daily care... That's why *your* shoes need Nugget. Yes, they need it *every* day.

NUGGET IS AVAILABLE IN BLACK, MILITARY (EXTRA) TAN, LIGHT BROWN, DARK BROWN, TONEY RED, OX BLOOD, TRANSPARENT.

Wit And Humour

Excuse me, said the Scotsman, "but are you the kind gentleman who rescued my son from the lake yesterday?"

"Oh, please don't bother," his embarrassed victim declared, "it was nothing Please don't mention it."

"Don't mention it? I like that Where's my boy's cap?"

—o—

"Can I give you any help with your arithmetic?"

"No thanks, 'Dad; I might as well get my sums wrong all by myself."

—o—

"Uncle," asked the millionaire's nephew, "how does one make a fortune?"

"Pluck, my boy, only Pluck."

Yes, thats alright But whom to pluck first?"

—o—

"Halt! Who goes there?"

"Friend, with bottle"

"Pass, friend: halt, bottle"

—o—

On his first trip to the East, a European gentleman wrote a letter thanking his host for his kindnesses and, thinking he would be courteous in the typical Oriental manner, ended his epistle with the words "May Heaven preserve you always"

His host, whose English was not so very good, proved equal to the occasion He wrote back to thank him for the thanks, concluding with "May the Saints pickle you too"

—o—

The youngman was acting as an usher in church for the first time, and was getting very nervous A fierce old dowager had got down from her limousine and gone and sat in the wrong seat He was asked to go and tell her,

Tiptoeing nervously, he went up to her and said, "Mardon me, padam, you are occupewing the wrong pie May I sew you to another sheet?"

—o—

Papa was sitting by the fireside and the children were all relating their good deeds for the day beginning with the eldest down to the little toddler

"I washed all the dishes"

"And I dried them"

"As for me, I put them on the rack"

It was the turn of the youngest. "Oh, I only picked up the pieces"

—o—

A family of simple mountain folk lived near a camp for parachute jumpers. They had nine boys and eight girls

One day about 40 paratroopers, were out on aerial manoeuvres and all of them bailed out over the family's shack. One of the kids saw them and ran into the house shouting, "Oh, Pa, the stork is delivering them full-grown now!"

—o—

A farmer was giving his new servant some strict instruction's "Now understand," said the master, "when I go away on leave you must write to me everything that happens, but remember to make your reports very brief"

He went away and after a month received a postcard saying, "Sir, we have had floods. Where bungalow was, river is Obediently Sam.

—o—

The doctor was talking sternly to a famous film star. "I am afraid," he said, "that you will have to undergo an operation for appendicitis"

"Thank goodness," murmured the harassed actor, "at least it will be one opening at which the autograph hunters won't be present"

—o—

"I am going to award you the maximum punishment," said the judge to the defendant

There was a hush in the Court as people craned their necks to hear what it was "And therefore," continued His Worship, "I am not going to send you to a comfortable jail I am letting you off so that you can worry about taxes, food shortages, unemployment, war, and the hydrogen bomb—like every other honest soul."

—o—

An M P. who owed his tailor a lot of money ran into his creditor in the street just as he was emerging from Parliament

"Beg pardon, sir, "said the tailor, "but did you get the bill I sent you last week?"

"Certainly," said the parliamentarian "Don't get impatient, It has only received its first hearing"

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone, 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7. Warwick Avenue

DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—

Direct Importers.

47, Commissioner Street, JOHANNESBURG.

LATEST ARRIVALS OF RECORDS AND CALENDARS FOR 1956

Film Star Technicolour Calendars	2	0	each
National Leaders Calendars	2	8	"
Religious Calendars	2	8	"
Vivekanand Calendars	2	8	"
Ramakrishna Calendars	2	3	"

LATEST RECORDS

Lunka-Dahan	5	Records	38	0
Hari.Darshan	8	"	28	3
Aurat	5	"	38	0
Baaz	5	"	38	0
Judoo	5	"	38	9
Badal	2	"	15	6
Dost	3	"	23	3

Gujarati Film Song Books 9d. Each.

Nastick, Udan.Kotala, Jhamela, Rungila, Taxi Driver, Boot.Polish, Lunka-Dahan, Hari-Darshan, and Patita.

Record Packing 2/6 for Union and 7/6 for Rhodesia.

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	£1 10s. 6d.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	£1 15s.	Annually
" " "	17s. 6d.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P.Bag, Durban, Natal.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE
Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

FOR ...
RUBBER STAMPS AND PRINTING
CONTACT ...
STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.
TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927.

P.O. Box 2156 Tel. Add.: "Bhaisons" Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

	per lb.		per lb.
No. 1. Oily Toordhall	1/3	1/Grade Loose Tea ..	4/3
" " Chana dhall ..	11d.	Severdhani Sopari	7/-
Pure Chanaflour ..	1/-	S B. Nuts No 2.	2/6
" Urad Flour ...	1/7	Jeera	2/-
Urad Dhall ...	1/3	Variari (Soomph)	2/-
Moong Dhall	1/1	Mustard Seeds	2/-
Whole Moong	6d	Methi Seeds	1/3
Whole Urad ..	6d.	Whole Dhana	1/3
Special Peadhall	10d.	Jaggory (Gor)	1/3
Ordinary Peadhall	7d.	Pure Chillie Powder ..	3/-
Egyptian Rice	10d.	Pure Haldi Powder ...	2/-
Whole Bk. Masoor	7d.	Cocoanuts (Fresh Watery) 47/6 per bag of 75	
Masoor Dhall Red	1/-	ALL ORDERS TO ACCOMPANY CASH	
Tamarind (Amli)	3/3		

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application.

Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

The finest Gift for this Year's Christmas Presentation you can give is a good Book on Indian Teachings!

Just Arrived. Now On For Sale.

Bagavad Gita (The Song of God —Swami Prabhavananda		8/6
Bagavad Gita Sloka in English —Sir Radhakrishnan		14/0
How To Know God Patanjoli —Swami Prabhavananda		10/6
East And West In Religion —Sir Radhakrishnan		11/6
Religion Of The Good Life Zoroastrianism		11/6
My Gandhi (Who shook the world) —J. H. Holmes		14/6
Lectures From Colombo To Almora —Swami Vivekananda		11/9
Selections From Vivekananda	Advita Ashrama	15/9
Hatha Yoga fully illustrated—Theos Bernard	... .	25/-
Yoga And Health (fully illustrated real Life Book)	...	18/6
Heaven Lives Within Us—Theos Bernard	... ...	23/6
Just Half A World Away (a Book of Faith in God)	... .	22/-
The Man Of The Everest Who Climbed Himalaya Parbtath	... ...	21/-
Principle Of Upaashatha in English Translation	... ...	63/-

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical, are sold by us

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

પુસ્તક ૫૩ મું—અંક ૪૯
તા. ૨૩ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૫.
છુટક નકલ પે. ૬
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

રજકણ

એક મરાઠી કવીએ કહ્યું છે કે, આકાશના તારા, આકાશમાં ઉડતાં પંખી, બાગમાં ખીલતા પુષ્પો, ઘરમાં રમી કુદી પ્રસન્નતાં ફેલાવતાં બાળકો, પૃથ્વીના પેટમાં છુપેલા રત્નો, અને કવીના મનમાં ક્યાંકથી આવી ને એને અસ્વસ્થ કરનારી શુભ કલ્પનાઓ એ પ્રભુના આશિર્વાદના અનેક અવતારો છે.

—o—

ત્યાગ વિર કર્મ છે અને 'આવા વિરકર્મો કોઇક ભાગ્યશાળીને ક્યારેક સાંપડે છે.' અને જેને એ સાંપડે છે તે તો ઉપર ચઢે છે પણ સાથે સાથે સમાજને પણ ઉપર ચઢાવે છે.

—o—

સુખડનાં લાકડાંને જેમ જેમ ઘસો, તેમ તેમ તેની સુગંધ વધારે ને વધારે ફેલાવાનીજ, શેરડીના સાંઠાને જેમ જેમ પીલો તેમ તેમ તેમાંથી વધારે ને વધારે મધુર રસ નીકળતો જશે; સોના ને જેમ જેમ વધારે વખત તપાવો, તેમ તેમ તેનો ચળકાટ વધતો જશે; તેવીજ રીતે લોકોત્તર પુરૂષો ગમે તેવા કપરા સંજોગોમાં પણ પોતાની ધીરજ ગુમાવતાં નથી, એટલુંજ નહીં પણ પ્રાણાંત સંકટના પ્રસંગમાં પ તેઓ પોતાનો સ્વભાવ છોડતાં નથી.

—o—

આજ કાલ આપણું જીવન જ ઘમાલીયું બની ગયું છે. જાણે જીવનના બજાર મંડાયાં ન હોય! હાથમાંની ઘડિયાળના કાંટા પ્રમાણે ચાલનારા આપણે થઇ ગયા છીએ. સહાનુભૂતીનો દીવો હાથમાં પકડીને જાણે એક બીજાના જીવનમાં ઉંડા ઉતરવાનો વખત જ જાણે આપણને નથી.

—o—

આંખના આસું છુપાવવાં, પણ હોઠનું હાસ્ય તો નજ છુપાવવું. એને ત્યાંજ ખીલવા દઇને આખા મોઢા ઉપર ફેલાવવું અને બાજુમાં બેઠેલાના જીવનમાં પણ ઉતારવું.

અશુદ્ધિનો પ્રવેશ

શ્રેય ને પ્રેય, સારૂં ને નરસું બધેજ હોય છે પણ પ્રેમમાંથી શ્રેય તરફ જવામાં જ વ્યક્તિના જીવનની સાર્થકતા રહેલી છે કોઇ પુછે કે માણસ કેમ પડે છે તો તે સીધો જવાબ તો એજ મળે કે પડવાનો માર્ગ ઢાળવાળો છે; લપસણો છે. વાત સાચી. માણસ પડે છે ત્યારે તેનો અંતરાત્મા આરંભમાં તો ટકી રહેવા માટે બળ કરે છે પણ છેવટે તે દિલની ઢિલાશને તાબે થાય છે.

વ્યકિતનું પતન એ માત્ર વ્યકિતનું પતન નથી પણ સમાજના એક અંગનું પતન છે એમ માની જો સમાજ, ને સમાજને દોરનાર વર્ગ એની મદદે પહોંચી જાય તો એ જરૂર બચી જાય. પણ બને છે શું? જેમ જેમ સમય જતો જાય છે તેમ તેમ આપણા જીવન વધારે ને વધારે વ્યક્તિલક્ષી થતાં જાય છે. મારીજ પાડોશમાં રહેનાર જો જુગાર રમે તો હું કહીશ, 'મારે શું? એ ભોગવશે.' પણ માત્ર એ જ ભોગવતો નથી. એને રમતો જોઇ મારો નાનો ભાઇ શરૂઆતમાં જોવામાં રસ લે છે ને એક દિવસ તે પણ જુગારી બની જાય છે. પરિણામે મારી અનિષ્ટ પ્રત્યેની ઉપેક્ષાને કારણેજ અનિષ્ટ ફુલ્યું ફાલ્યું ને છેવટે મારા ઘરમાં પણ પ્રવેશી ગયું.

આવું બધાંજ સમાજીક અનિષ્ટોની બાબતમાં હોય છે પછી તે અનિષ્ટ આર્થીક; સામાજીક નૈતિક કે ચારિત્ર્ય વિષયક હોય. વ્યકિતના જીવનમાં અનિષ્ટ તોજ ફાલે ફુલે છે જો કોઇ એને પ્રેમપૂર્વક દુર કરનાર ન હોય. માનવ-બગીચાનો સમાજ માળી છે. એ બગીચામાં માનવતાના છોડની આસપાસ અસંખ્ય પ્રકારનું નીંદામણ પણ ઉગી નીકળવાનું. એને જો કોઈ નીંદી ન નાખે તો એ બગીચો બગીચો મટી જાય છે.

સમાજનો હેતુ જ એ છે કે તે વ્યકિતને ઉંચે જવામાં સહાય કરે. પડતાને ટેકો દઇ ઉભો કરે. વ્યકિતગત જીવનનાં અનિષ્ટોની ઉપેક્ષામાં સમાજનું મૃત્યુ છે. સમાજ ચલાવી લે છે એટલેજ વ્યકિતને પડવા વેગ મળે છે. વ્યક્તિ પોતાની સાધનાથી સમાજને શુદ્ધ ને તેજસ્વી રાખી ને સમાજની જાગૃત ચોકી માનવને પતનથી બચાવી આંગળી આપી આગળ લઇ જાય છે.

વ્યકિત માત્ર અનાજથી જીવતી નથી. માણસ સામાજીક પ્રાણી છે એટલે તેને સમાજમાંજ જીવવું ગમે છે. એટલું જ નહિ સમાજમાં પ્રતિષ્ઠિત થઇ ને જ એ જીવી શકે છે સમાજમાંથી પ્રતિષ્ઠા ચાલી જતાં તેનું જીવન અકારૂં બની જાય છે.

વ્યકિતગત અશુદ્ધિ પ્રત્યે સમાજ શરૂઆતમાં તો ઉપેક્ષા સેવે છે. એનું પરિણામ એ વ્યકિત પતનને માર્ગે આગળ જ ધપ્યે જાય છે. બીજી બાજુથી બીજા લોકોને પણ કહેશે કે જુઓને ફલાણાભાઈ એ આવું આવું કર્યું છતાં એ તો મજા કરે છે. સૌની સાથે હરે ફરે ને લહેર કરે છે. આમ સમાજની ઉપેક્ષામાંથી અશુદ્ધિ પ્રત્યેની જે સુગ વ્યકિતના જીવનમાં વરસોની સાધનાથી ઘડાઇ હોય છે તે ચાલી જાય છે. ને ધીમે ધીમે સમાજમાં અશુદ્ધિ પણ પ્રતિષ્ઠિત બની જાય છે અથવા સમાજમાં એની સામે થવાની શકિત રહેતી નથી. આ એક રીતે કહીએ તો સમાજીક મૃત્યુ છે.

અનિષ્ટ કોઇ ને ગમતું હોતું નથી પણ થાય છે શું? એક બહુ જ ધનિક ને પ્રતિષ્ઠિત માણસ છે. તેનું ચારિત્ર્ય ખરાબ છે તે આપણે ઘેર આવે છે. આપણે તરત જ તેને ગાદી તકીઓ આપીશું. તેનાં વખાણ પણ કરીશું: આપના જેવા ઉદાર, ધાર્મીક માણસ મેં જોયા જ નથી વગેરે શેઠ ઉઠીને જાય છે. આપણે તરત જ બોલી ઉઠીએ છીએ: અરે જવાદો ને વાત, કેટલાંય કાળાં કર્યા છે, કેટલીય બહેનોને ફસાવી છે. એનું તો નામ લેતાંય જીભ ખરી પડે.

(અનુસંધાન માટે જુઓ ૪૮૪ પાનું)

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

હમણાજ ખુલ્લો મુકેલો માલ!

ન્યુ ધરા છાપેલી નીનન સાડીઓ ૬ વાર શી. ૪૯–૬
જરીની કીનારવાળી જ્યોરજેટ ૪૫'' વારની શી. ૧૫–૦

પાટલી પાલવ અને આખી ભાત વાળી
રેશમી છાપેલી સાડી પા. ૭–૧૦–૦ થી ઉપર
નેવડી કીનારની સાડી ક્રેપ ૪૨'' વારની શી. ૩/૧૧ થી ઉપર

સુતરાઉ સાડીઓ છેલ્લી ઢબના રંગો અને છાપો વાળી
પાંચ વાર શી. ૨૭–૬ થી ઉપર
છ વાર શી. ૩૯–૬ થી ઉપર

C.O.D. અને ટપાલથી આવેલા ઓર્ડરોને તુરત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

જોઈએ તો સામ્પલ મોકલીશું.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

(પ્રા.) લીમીટેડ

૬૩ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન: ૨૪૦૦૩ પી. ઓ. બોક્સ ૮૨૨

Telephone : 20951 **177 Grey Street DURBAN.**

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન: ૨૦૯૫૧ ૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ ડરબન.

ભગતસ વેજીટેરીયન લાઉંજ

(પ્રોપ્રાયટર: જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશ્યલીસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૩ ડીસેમ્બર, ૧૯૫૫.

ગોરી એકતા કે રાષ્ટ્રીય એકતા?

હમણામાં છેલ્લા થોડાક અઠવાડીયાથી નેશનલીસ્ટ પક્ષના નેતાઓ ગોરી એકતા માટે ખુબ જોર શોરથી અપીલો કરી રહ્યા છે. એ લોકોને યુનાઇટેડ પક્ષનો અને બીજા કેટલાક ગોરા પક્ષોનો સાથ છે. હવે એવો વખત આવી લાગ્યો છે કે, સાઉથ આફ્રિકાની પ્રજાએ ચોખ્ખે ચોખ્ખું જણાવી દેવું જોઇએ કે આ માર્ગ દક્ષિણ આફ્રિકાની શાંતી માટે અને ભાવી માટે ઘણો જોખમ ભર્યો છે.

દક્ષિણ આફ્રિકા ફક્ત ગોરાનું રાષ્ટ્ર નથી બધી કોમોનું બનેલું એક રાષ્ટ્ર છે. જેમાં આફ્રીકન, યુરોપીયન અને એશીયનો છે. આવા રાષ્ટ્રનું ભાવી સર્વેએ એક સાથે રહી, એક અવાજે બોલવામાં અને કરવામાં રહ્યું છે. ખરા દેશ પ્રેમીએ તો એવી અપીલો કરવી જોઇએ કે બધી પ્રજા એક થાવ નહીં કે ગોરાને જ એકતા કરવા અપીલો કરવી જોઇએ.

ગોરા એકતાનો પ્રચાર કરવો એટલે તે વધારે વ્હેમ અને ભાગલાનો પ્રચાર કરવા બરાબર છે. ગોરો બીજા એક પણ સવાલ ઉપર એક મત નહિ થાય સિવાય કે બીન-ગોરાને કચડવાના પ્રશ્ન પર. ગોરી એકતા એટલે કે ગોરાઓનો સમુહ બીન-ગોરા પર રાજ કરે.

આ દેશની પ્રજા ફક્ત બેજ વસ્તુ પર એકમત થઈ શકે છે. કોમવાદ ઉપર અથવા સિદ્ધાંત પર. કોમવાદ ઘણી ભયંકર વસ્તુ છે અને તેથી જ આ દેશમાં કે દુનીયામાં બીજે સ્થળે બધે જ કોમ કોમ વચ્ચે ખેર દીલી પસરી રહી છે. આ દેશમાં ૩૦૦ વર્ષ થયા આ નીતી ચાલુ રહી છે અને હવે આ દેશ પર મોટું શંકટ તોળાઈ રહ્યું છે. આ પરિણામનું કારણ કોમવાદ છે. હજી સુધી સિદ્ધાંતથી આપણે એકતા કરવાનો પ્રયત્ન નથી કર્યો. જુદી જુદી ભાષાઓ અને જુદી જુદી સંસ્કૃતીના લોકો વચ્ચે એકતા લાવવા જો સિદ્ધાંતને અનુસરાય તો તે ઘણી મજબુત એકતા થાય.

અમેરીકા અને સ્વીટઝરલેન્ડમાં નાનપણથી બાળકોને શાળામાં જ્ઞાન આપવામાં આવે છે કે તેઓનું હિત જુદી જુદી જ્ઞાતીઓ સાથે હળીમળીને રહેવામાં છે, અને તેથી આજે તેઓ આર્થીક રીતે સમૃદ્ધ છે અને તેઓ અને એક મજબુત છે. આજે હવે એવો વખત આવ્યો છે કે આપણા બાળકોને એવું શિક્ષણ આપવું જોઇએ કે ગોરા અને બીન-ગોરાઓએ હળી મળીને રહેવું જોઇએ અને એકતા રાખવી જોઇએ. આવા સંપથી કોઇને નુકસાન નથી થવાનું બલકે બધાનીજ સલામતી છે. દરેક સારા દક્ષિણ આફ્રીકને કોમી એકતાને બદલે આવી સમગ્ર એકતા માટે પ્રયત્નવાન થવું જોઇએ.

દરેક વખતે ગોરાઓ ગોરી એકતા માટે શોર કરે છે ત્યારે રંગીન માણસને પોતાના વિરોધમાં તઇયારીઓ થતી જણાય છે અને એ જોય છે કે આ દેશમાં તેને સ્થાન નથી અને જાણે પોતેજ આ દેશનો દુશ્મન ન હોય એમ તે અનુભવે છે. ચાર પંચમાઉસ પ્રજાના દિલમાં આવી ભાવના જાગૃત કરવી એ સારી રાજનીતીના ચિન્હો નથી. પણ જે લોકો કોમીભેદના ચશ્માથીજ બધુ નિહાળે છે તેમની પાસેથી વધુ સારી આશા કયાંથી રખાય?

આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં એવી નેતાગીરીની જરૂર છે કે જે સમસ્ત રાષ્ટ્રમાં સંપની ભાવના કેળવે, નહીં કે ફક્ત ગોરી એકતા. ગોરી એકતા વગર આપણે ઘણા સુખમાં અને શાંતીમાં રહી શકીએ છીએ. ભૂતકાળમાં ગોરી એકતાને લઈ દક્ષિણ આફ્રિકાનું રાજસાશન પ્રજાસત્તાકના વિરોધીઓના હાથમાં ગયું હતું. કારણ કે એ લોકોની ગોરી એકતાની મીઠી મીઠી વાતોમાં ગોરાઓ ભોળવાઇ ગયા હતાં. અને આજે પણ ગોરાઓ સ્વતંત્ર પ્રજા તરીકે નથી રહીં શકતા કારણ તેઓ એક બીજાથી બ્હીતા ફરે છે અને શંકાની નજરે એક બીજા તરફ નિહાળે છે. આ દેશમાંથી આવ જાવ પણ તેઓ છુટથી નથી કરી શકતાં. અને તેઓ પણ બીન-ગોરાની જેમ બ્હીને ફરે છે.—ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાના એકતાના પ્રતિક પોલીસથી તે બ્હીને ફરે છે.

ગોરી એકતાની વિરૂદ્ધમાં અમે બધા દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રજાસત્તાક ચાહનારા ગોરાઓને અરજી કરીએ છીએ કે રંગભેદને ભુલી જઇ પોતાના રંગીન ભાઈઓ સાથે એક દિલ થઇને દક્ષિણ આફ્રિકાને પ્રજાસત્તાક દેશ બનાવવાનો પ્રયત્ન કરે. ગોરા પ્રજાસત્તાકવાદીઓ પોતાના પક્ષમાંજ રહીને કશો ફાયદો નહીં કરી શકે. તેમજ પરદેશમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું નામ ઉજ્જવલ નહીં પણ કરી શકે, પણ જો તેઓ બીન-ગોરાઓ સાથે હળી મળીને કામ કરવાનો પ્રયત્ન કરશે તો તેઓ બન્ને ચિજો પ્રાપ્ત કરી શકશે. કારણ કે અંતમાં રંગભેદ ઇચ્છનારાઓ કરતાં પ્રજાસત્તાક ચાહનારા' વધારે છે. આખા દેશની સામે રંગભેદ ઇચ્છનારાઓની તો એક કાવત્રાબાજ ટોળીજ છે અને તેને ભુશી શકાય તેમ છે.

આફ્રીકાનર પ્રજાસત્તાકવાદીનું હિત બીન-ગોરાઓની સાથે સંકળાયલું છે. એક દેશ તરીકે આપણે ઠરેલ થવાની જરૂર છે. જેથી આપણે મનુષ્યની કીંમત રંગ ઉપરથી નહીં આંકીએ. કોઇ પણ ગોરો સમજી શકે તેમ છે કે, હીંદી, આફ્રિકન, અને કર્લડની મદદ વગર આપણે ઘણું ખોઇએ છીએ. દક્ષિણ આફ્રિકાના કેટલાક ગોરા રાજનિતિજ્ઞો ગોરી એકતાની વાતો કરીને પોતાનાજ ચહેરાનો અણગમો બતાવવા પોતાનુંજ નાક કાપી રહ્યા છે.

બીજી તરફથી ફક્ત ગોરી એકતા ખરાબજ છે એમ કહેવું યોગ્ય ન ગણાય. પણ જો કોઇ પણ જાતની એકતાં રંગભેદ પર કે કોમીવાદ પર ચણાયલી હોય તો તે ભયાનક અને દુષ્ટ છે પછી ભલે તેનો પ્રચાર ગમે તે કરતું હોય. આથી એકજ ઇચ્છવા જોગ સારી એકતા છે કે તે સિદ્ધાંત અને મનુષ્યની માનવતાની કીંમત પરથી રચાયલી હોય. કારણ જીવનની બધી સુંદરતાં અને મધુરતાં તથા મહાનતા કોઇ પણ જાતનો ભેદ નથી જોતી.

નોંધ અને સમાચાર

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી ગુરૂવાર તા. ૧૫-૧૨-૫૫ના હોસ્પીટલમાંથી પાછા ઘેર આવી ગયા છે. હવે તેઓને ઘેરેજ આરામ લેવાનો છે. તેઓની તબીયત સુધારાપર છે પરંતુ હજી તેમનો ડાબો હાથ પુર્ણ સારો નથી થયો.

હોસ્પીટલ છોડયાને આગલે દીવસે તેઓને સો પાઉન્ડ ભેટ મળ્યા હતા. તેઓને એક પરબીડીયું મળ્યું હતું કે જેમાં આ સો પાઉન્ડ ઉપરાંત એક પત્ર હતો, તેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે "તમારી કોમને માટેની સેવાની કદરમાં મારી તરફથી આ નાની સરખી ભેટ, દવા તથા હોસ્પીટલના ખરચ માટે સ્વીકાર જો." પત્રની નીચે સહી "તમારો એક ખરો મીત્ર" એટલું હતું. આ પત્ર ટાઇપ કરેલો હતો.

અમે સમજી નથી સકતા કે આ પ્રેમ ભરી ભેટની કંઇ રીતે અમારે કદર કરવી અને કંઇ રીતે એ મીત્રનો આભાર માનવો કારણ કે આપનાર અજ્ઞાત છે. છતાં અમે ખરા અંતકરણથી તેમનો ઘણો ઘણો આભાર માનીયે છીએ અમે માનીયે છીએ કે તેઓ અમારા આ પત્રના વાંચક હશે અને તેઓ અમારો ખરા અંતકરણનો આભાર સ્વીકારસે.

પહેલી ગુજરાતી ગ્રેજયુએટ યુવતી

ડરબનના શ્રીયુત અને શ્રીમતી એન. વી. મ્હેતાની પુત્રી શ્રીમતી મંજુલા મ્હેતા બી. એ. પાસ થયા છે. આ

બેન સાઉથ આફ્રીકાના પહેલા ગુજરાતી બેન છે કે જેમને બી. એ.ની ડીગ્રી મેળવી છે. અમે તેમને અભિનંદન આપીએ છીએ.

સાઉથ આફ્રિકન રેસ રીલેશન્સ

સાઉથ આફ્રિકન રેસ રીલેશન્સની કાઉન્સીલની સભા ૩૭ જાન્યુઆરીના ડરબનના વેસ્લી હોલમાં ભરાશે.

આમાં બીન-ગોરા કાર્ય કરતાઓના ભાષણો આજના વાતાવરણને અનુલક્ષીને થશે. સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓના સવાલ ઉપર પાંચમી અને છઠ્ઠીના ચર્ચા કરવામાં આવશે.

ડૉ. મેબલ પામર ઇન્ડિઅન પ્રશ્નો ભીક અને રાજકારી બેકગ્રાઉન્ડ ઉપર બોલશે.

ડૉ. હિલ્ડા કુપર ઇન્ડિઅન ફેમીલી વિષય ઉપર બોલશે.

મી બી. એ. અને જે. નાયડુ આર્થીક તો ઉપર અને રહેણી ઉપર બોલશે.

> **અમારો આવતો અંક**
>
> ક્રીસ્ટમસના તહેવારોને લઇને અને અમારા સ્ટાફને ૧૯૫૫ ના વરસની ફરજીયાત બાકી રહેલી એક અઠવાડીયાની રજા આપવાની હોવાથી અમારો તા ૩૦મી ડીસેમ્બર નો અંક બંધ રહેશે.
>
> વ્યવસ્થાપક
> 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'.

ડૉ. કુપન એ. ડી. લેઝરસ સાઉથ આફ્રીકાના સમાજમાં હીંદીઓનો ભાગ ઉપર બોલશે.

સમસ્ત સાઉથ આફ્રિકામાંથી આ પરિષદમાં પ્રતિનિધિઓ આવશે.

મી. એરીક લો

યુનાઇટેડ નેશનસની સ્પેશ્યલ પોલીટીકલ કમીટીનો ડ્રાફ્ટ રેઝોલ્યુશન કે જે દક્ષિણ આફ્રિકામાંના હીંદીઓના સવાલ ઉપર ચર્ચા થવાની હતી તે પહેલા બધા પ્રતીનીધીઓને પાકીસ્તાન, હીંદ અને યુનીયન વચ્ચે આ વર્ષ દરમ્યાન જે તારોનો વહેવાર થયો હતો તે વાંચી સંભળાવવો જોઇએ એમ દક્ષિણ આફ્રિકાના પરદેશ ખાતા ના પ્રધાન મી. લોએ જણાવ્યું હતું.

વધુમાં તેઓએ કહ્યું હતું કે આ તારો વાંચવાથી સમજી શકાશે કે જ્યારે આ તાર વ્યવહાર ચાલી રહ્યો હતો તે દરમ્યાનજ હીંદની સરકારે દક્ષિણ આફ્રિકાપર તોહમતો મુકયા હતાં.

વધુમાં એ પણ જોઇ શકાશે કે, ગોળમેજી પરીષદ ભરવાની વાટાઘાટો કરવામાં અને તેને માટે તઇયારી બતાવવામાં પંડીત નેહરુ મંત્રણાથી વિચાર વિનીમય કરતાં નહોતા.

પોલીટીકલ કમીટીના ડ્રાફ્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે, "ત્રણે દેશોને, દક્ષિણ આફ્રિકા, હીંદ, અને પાકીસ્તાનને ભેગા મળી હીંદીઓના સવાલનો ઉકેલ કરવાની યુનોએ આજ્ઞા કરી છે. અને તેને માટે ગોળમેજી ગોઠવવી અને ફરી યુનો બેસે તે વખતે પરીણામની જાહેરાત કરવી.

જે જે રાષ્ટ્રોએ આ ઠરાવને મંજુરી આપી છે તેમને હું પુછું છું કે એમાનું કયું રાષ્ટ્ર એમ કહી શકે છે કે, તેના દેશમાં પ્રત્યેકને સરખા હક, અને સ્વતંત્રતા છે. ખાસ એન્ડુનના પ્રાંતો, સોવીયેટ બ્લોક, અને કેટલાક મધ્ય અમેરીકાના સ્ટેટસોનો હું ઇસારો કરું છું. રશિયન પ્રાધ્યાપકો વગેરે જ્યારે આસ્તિક બને છે

ડૉ. એસ. રાધાકૃષ્ણને એક ભાષણ માં જણાવ્યું હતું કે રશિયાની લેનન ગ્રાડ યુનીવર્સીટીના પ્રાધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ કહેતા હતા કે તેમને ધર્મમાં રસ નથી તેમની એક મોટી સભાને મેં મારા મતની કરી હતી.

ડૉ. રાધાકૃષ્ણન કે જેઓ રશિયા ખાતેના ભારતના ભુતપુર્વ એલચી હતા તેમણે ઉમેર્યું કે આ બધા પ્રાધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓને મેં વિગતવાર સમજાવ્યું હતું કે ધર્મનો અર્થ સત્ય, સદાચાર અને સૌંદર્ય (સત્યમ, શિવમ સુંદરમ) એવો થાય છે. મારી આ વાત સાંભળ્યા પછી તેમણે વધારે મારી કડક ઉલટ-તપાસ લીધી અને પછી એકી અવાજે કહ્યું કે 'તમે જે પ્રકારના ધર્મની વાત કરો છો તેવા ધર્મનો અમે સ્વીકાર કરીશું"

ડોકટર કેશવલાલ ડી. ભૂલા

ડરબનની જાણીતી ભૂલા ફેમીલી વાળા સ્વ. ડાહ્યાભાઇ એન. ભૂલાના સુપુત્ર કેશવલાલ ડરબનમાં શાસ્ત્રી કોલેજમાં મેટ્રીક સુધીનો અભ્યાસ કરીને ફોર્ટહેર કોલેજ યુનીવર્સીટીમાં દાખલ થયાં હતાં અને ત્યાં તેમણે *B.Sc.*ની ડીગ્રી મેળવી હતી. ત્યાર પછી ડબ્લીન જઇ ત્યાંની યુનીવર્સીટી માં દાખલ થઇને આગળ અભ્યાસ કર્યો હતો. ત્યાં દર વર્ષે પહેલાં નંબરે રહીને પરિક્ષાઓ પાસ કરી હતી અને ઘણી *Scholarships* મેળવવામાં સફળતાં મેળવી હતી. છેવટે ડોકટરની બે ડીગ્રીઓ મેળવીને તેઓ ડોકટર કેશવલાલ તરીકે આ દેશમાં પાછાં આવી પહોંચ્યાં છે.

પ્લેન મારફતે તા. ૧૭-૧૨-૧૯૫૫ નાં જોહાનીસબર્ગનાં જાન સ્મટસ એર પોર્ટ પર ડૉ. કેશવલાલ આવ્યાં ત્યારે તેમને જોહાનીસબર્ગ તરફથી આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો.

ડૉ. કેશવલાલે તેમનાં પ્રત્યે બતાવેલાં પ્રેમ અને તેમનાં વિષે જે કહેવા માં આવ્યું હતુ તેને માટે આભાર માન્યો હતો. અને સેવાની દ્રષ્ટીએ પોતાનાથી બનશે તેટલું કરવાની ખાત્રી આપી હતી.

એક પત્રકારનો અનુભવ

લેખક: "ભૂત પુર્વ પત્રકાર"

માણુસ માત્રને કિર્તીની લાલસા હોય છે એમ કહેવાય છે. અને તે સારે માર્ગે મેળવવી એ અયોગ્ય પણ નથી એમ પણ મોટા વિચારકો કહે છે. આ જોતા અને વિચારતાં એમ લાગે છે કે; માણુસ માત્રને "હું કાંઇક છું" એ વસ્તુ હમેશા મનમાં ડોકીયા જ કરતી હશે. અને તે "હું કાંઇક છું"નું જ્ઞાન માણુસને કાંઇક કરી બતાવવા પ્રેરતું હશે. આ વસ્તું સારી રીતે અને સારે રસ્તે માણુસ કરે તો પોતાનું તેમજ સમાજનું કલ્યાણ કરે પણ અમે તે રસ્તે પણ પોતે કાંઇક છે એ બનાવવા મથે તે કરી બતાવે તો તે તેને પોતાને તેમજ સમાજને ઘણું હાની પહોંચાડનારૂં ગણાય.

આ લાલસાને તૃપ્ત કરવા માણુસ કેટલા કેટલા અવનવા અખતરા કરે છે એના કેટલાક રમુજી દાખલા મારા પત્રકારીત્વના વ્યવસાય દરમીયાન મને થયેલા છે તે રમુજ ખાતર આપું છું.

એક વાર અમારી ઓફીસે એક અમારા જાણીતા મીત્રે કવીતા પોતાના હસ્તાક્ષરે લખીને મોકલી. છાપવા આપતી વખતે મેં મારાથી વડા તંત્રીને કહ્યું આ કવીતા અમુક માસીકમાં છપાઇ છે અને ને કવી "બાદરાયણ" ની છે. તંત્રી વિચારમાં પડયાં. અને તે કવીતા ન છપાઇ. ઉપલા ભાઇએ તે કવીતા પોતાના નામે મોકલી હતી એ કહેવાની જરૂર નથી. હું અને વડા તંત્રી સમજી ન શકયા કે આવા ભણેલા ગણેલા માણુસની આ કેવી તરફડી.

બીજો એક બનાવ એવો હતો કે અમારા વડા તંત્રીના મિત્ર ફીલોસોફર અને સજ્જન હતાં. પરંતુ કર્તીની લાલસા એમને પણ વર્તમાન પત્રના પાના પર ઝળકવાને માટે ઘણા કામો કરાવતી. તેમનું નિવૃત્તીમય જીવન હોવાથી ઘણું વાંચતાં પછી તેમાં થી અહીં તહીંથી ભેગાં કરેલા ઉતારાઓ લઇ એક લેખ બનાવી અને પોતાનું નામ ઉપર મુકી દેતા.

આવી જ રીતે મારા એક સ્નેહી એક સંસ્થામાં સભ્ય હતાં પણ એ સંસ્થા સાથે એમને મેળ નહતો અમે બધા માનતાં કે એ સંસ્થામાંથી નિકળી જશે પણ અમારા આશ્ચર્ય વચ્ચે અમે જોયું તો તેને સંસ્થાના મંત્રી પદે ચુંટાય અને તેમને તે સ્વીકાર્યું. વાતો કરતાં જણાયું કે તેઓ પરદેશ ટુંક મુદતમાં જવાના છે તો જો મંત્રીપદે હોય તો તેમના માનમાં એકાદ સમારંભ ફુલ હાર વિગેરે થાય અને છાપાને એકાદ ખુણે પણ નામ ચમકે કે ફલાણી સંસ્થા ના મંત્રી પરદેશ જઇ રહ્યા છે.

આવા મારા વરસોના વર્તમાન પત્રના અનુભવો લખું તો પાનાના પાના ભરાય. આ અનુભવો તો ઘણા સાધારણ છે કારણ કે જેમને માટે સાધારણ મનમાં આદર હોય તેવાના છે. પણ એક એવો વર્ગ છે કે જે કિર્તી માટે પૈસો અને પરસેવો વેરી કાળા ધોળા કરી પોતાના ફોટા અને નામ છાપામાં ચમકાવે છે.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેડોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરરસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઇફ ઓફ કનેડા

ઉપરોકત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઇમીગ્રેશન અંગેનું કોઇ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઇ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

<u>ચર્ચાપત્ર</u>

"આપણો ગુજરાતી સમાજ"

આ ચર્ચા વિચારણા માગે છે. ટુંકમાં અને મુદ્દાસર કડવાસ વગર જો વાંચકો ચર્ચા લંબાવશે તો યોગ્ય ગણાશે.—અ.ઇ.ઓ.

તંત્રી સ્થાનેથી, બહેન સુશીલા ગાંધીએ 'આપણો ગુજરાતી સમાજ'નાં મથાળાં હેઠળ જે લખી આપણી બંધ થયેલી આંખો, અને શુન થયેલાં જ્ઞાન ચક્ષુઓ ખુલ્લાં મુકે છે તે બદલ જનતાં એમની આભારી છે.

હીંદુ સમાજના નેતાઓ સ્ટેજ પર બોલે છે કાંઇ અને બોધ આપે છે કાંઇ અને વર્તનમાં બીજુ જ કંઇ હોય છે.

આ જ્ઞાતીવાડાંનો ફેલાવો ફક્ત સામાન્ય જનતાનુ કારણ નથી તેમજ જ્ઞાતીમંડળોનું પણ કારણ નથી. દર્દનું મૂળ તો આપણા નેતાઓ છે અને તેઓએ આ ઝેરને વધારે પ્રોત્સાહન આપ્યું છે.

ટ્રાંસવાલનો એક દાખલો આપુ છું. પ્રથમ તો આપણે સહુ જાણીએ છીએ કે ટ્રાંસવાલનાં "હીંદુઓનું" બદલે ફક્ત ગુજરાતી હીંદુઓનું એક પ્રતિનિધિ ધરાવતું એક મંડળ છે જેનું નામ "શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ" એ સંસ્થા ટ્રાંસવાલમાં વસતાં હીંદુઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાનું કહે છે. એટલે કે જે કાંઇ પણ સામાજીક વ્યવહારીક તેમજ શિક્ષણીક દોરવણીની હીંદુ જનતાને જરૂરી જણાય તે જરૂરી આ સંસ્થા પુરી પાડી શકે એમ આજે લગભગ વીસ વર્ષથી માનવામાં આવ્યું હતું. એ માન્યતાં એક પલભરમાં આ સંસ્થાનાં નેતાઓએ ઉડાવી દીધી છે: ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજના આશરા હેઠળ એક હીંદુ સમાજીક પરિષદ ભરવામાં આવી હતી. એ પરિષદનો હેતું હીંદુ જનતામાં અગત્યનાં સામાજીક ફેરફારો અને સુધારાઓ લાવવાનો હતો. હીંદુ જનતાં માટે સમાજીક સુધારાઓની તેમજ શિક્ષણીક સુધારાઓની જરૂર છે એમાં શંકા નથી. સમાજમાં એટલે હીંદુ જનતામાં ધર્મજ્ઞાનનો, ખાસ કરી યુવાનોમાં, અભાવ છે, જેનો એક યાં બીજી રીતે માર્ગ કંઢવો પડશે. શિક્ષણ પદ્ધતી પણ સારાએ ટ્રાંસવાલમાં જુદી જુદી રીતે હાલ ચાલે છે તેને એક સંયુક્ત હીંદુ એજ્યુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટ જેવી સંસ્થા ઉભી કરી બધીજ શાળાઓમાં શિક્ષણ પદ્ધતી તેમજ *Curriculum* યુનીફોર્મ લાવવાની જરૂર છે. એ ડીપાર્ટમેન્ટ ફક્ત ગુજરાતી શાળાઓ નહી પણ ટામીલ, હીંદી શાળાઓનો પણ સમાવેશ થાય. લગ્નનો ખર્ચ, લગ્નનો વિધી વીગેરે એકસો એક સમાજીક સુધારાઓ હીંદુ જનતા માટે જરૂરી છે અમાં શંકા નથી પણ એ બધી જવાબદારી ટ્રાંસવાલમાં વસી રહેલાં હીંદુઓનાં પ્રતીનીધીત્વ ધરાવતું મંડળ "શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ"ની છે એ સંસ્થાની જવાબદારી આ સામાજીક સુધારાઓ લાવવાની રહે છે. નહી તો બીજી શી જવાબદારી બજાવી શકે? અને બીજુ કોણ જવાબદારી લઇ શકે?

આ ખુલાસો કર્યા બાદ મારે દુઃખદ હૃદયથી લખવુ પડે છે કે આજ "સમાજે" એ પરિષદમાં ડેલીગેટો માટે જુદી જુદી "જ્ઞાતી" મંડળો પર સરકયુલર મોકલી જ્ઞાતીનાં ડેલીગેટો બોલાવ્યાં. એટલે કે એ પરિષદમાં સમાજની આખી કમીટીને બોલાવવામાં આવી, જેઓ હીંદુઓની દોરવણી માટે જવાબદાર છે. તે ઉપરાંત ડેલીગેટો જ્ઞાતીમંડળોમાંથી બોલાવવામાં આવ્યાં જેવા કે કોળીનાં ડેલીગેટો, મોચીનાં ડેલીગેટો, દરજીના કુંભારના, વાલદહજામના, હરિજનનાં, ખત્રીના, મોઢ ઘાંચીના, ધોબીના, વીગેરે જ્ઞાતીનાં ડેલીગેટોને બોલાવવામાં આવ્યા હતાં. તે ઉપરાંત યુવક સંસ્થાઓના તેમજ કુમારીકા મંડળના ડેલીગેટો પણ હતાં. હવે આપણે સરવૈયુ લઇએ તો નિર્ણય એવો લઇ શકીએ કે સમાજ આ બધી જ્ઞાતીને બોલાવીને જ્ઞાતી વાડાંને પ્રોત્સાહન આપે છે જ્ઞાતીવાડાને પ્રોત્સાહન આપવામાં સમાજ......

(૧) પોતાનું પ્રતિનિધિપણુ ગુમાવી બેસે છે.

(૨) દેશમાં જ્યારે જ્ઞાતીવાડાને સરકાર તોડવાં માંગે છે ત્યારે અહી સમાજ જ્ઞાતીવાડાને વેગ આપે છે.

(૩) અહી આપણે સરકાર સામે કલર બાર ને તોડવાં લડત ઉભી કરીએ છીએ બીજી બાજુ આપણે પોતેજ હીંદુઓમાં કોમવાદને ઉત્તેજન આપીએ છીએ.

(૪) સમાજનું કહેવાતું ઉચ્ચકક્ષાનું વાતાવરણ આ પરિષદથી નીચલાં વર્ગનું થઇ જાય છે.

(૫) સમાજ હીંદુઓનું ગુરૂપદ ધરાવતુ અટકી જાય છે એ સીવાય બીજી ઘણી મુશ્કેલીઓ તઇયાર થાય છે.

મારી નજર તો એમ કહે છે કે સમાજે આ બધી જ્ઞાતીને ઉત્તેજન આપવું વ્યાજબી નથી અને સમાજે દરેકને હીંદી તરીકે ગણવા જોઇએ. ભલે પોતે અમુક જ્ઞાતીના કહેવડાવે પણ સમાજની નજરે બધા જ હીંદુઓ હોવાં જોઇએ. ઉચ્ચા આદર્શ અને ઉચ્ચ દ્રષ્ટીની જરૂર વધુ જણાય છે. આવી પરિષદથી ખરેખર એક દીવસ જ્ઞાતી જ્ઞાતીને વેરઝેર થશે, અને દરેક જ્ઞાતી મંડળો, સમાજની કમીટીઓમાં તેઓના અમુક સભ્યો હોવા જ જોઇએ એવી માંગણીઓ કરતા શીખશે. હાલ તો આડકતરી રીતે સમાજમાં દરેક રીતે સંતોષપુર્વક યા અસંતોષપુર્વક બધાનો સમાવેશ થાય છે સીવાય કે ટામીલ અને હીંદી કોમો.

આ બધુ ખરેખર સમાજને શોભે નહી અને ખાસ કરી સમાજનાં જે નેતાઓ છે તેઓએ તો શરમજનક પગલું લીધેલુ કહેવાય.—

બીજી ખાસ બાબત એ કે સમાજ પોતે પોતાનું નામ બદલે એ વધારે શોભીતું કહેવાય, નહી તો પોતે પોતાના દ્વાર વધુ ખુલ્લાં મુકે.

(૧) શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ એટલે ટ્રાંસવાલના હીંદુઓનું મંડળ. પણ ખરૂ જોતાં તો કમીટીમાં 99% જોહાનીસબર્ગના જ સભ્યો હોય છે તે ઉપરાંત હીંદી તેમજ ટામીલ વર્ગનો બીલકુલ સમાવેશ થતો નથી અને ટામીલ અને હીંદી પ્રજાને બીલકુલ સ્થાન અપાતું નથી—જે આપણને જરાએ શોભતુ નથી—એટલે જ હું માનું છુ કે સમાજે શ્રી જોહાનીસબર્ગ ગુજરાતી સેવા સમાજ નામ પાડવું જોઇએ અને ટ્રાંસવાલ માટે એક બીજી ઉચ્ચ સંસ્થા ઉભી કરી ટામીલ, હીંદી અને ગુજરાતી એ ત્રણે કોમોને એકત્ર કરવી જોઇએ જેથી હાલ ચાલી રહેલ અંધકાર દુર થઇ શકે. એ સુપ્રીમ સંસ્થામાં દરેક મંડળોએ જેવા કે પ્રિટોરીયા સમાજ, રૂડીપુર્ટ સમાજ, બીનોની સમાજ, સ્પ્રીંગ સમાજ અને જો'બર્ગ સમાજ તેમજ યુવક સંસ્થાઓએ બધાએ જોડાવવું જોઇએ. આવું પગલું લેવાથી જ હીંદુઓનું ઐક્ય થશે. નહી તો આજનાં વાતાવરણને હીસાબે તો હીંદુઓનો જ્ઞાતી બામલાં દ્વારા નાશ થશે જે અસંભવીત નથી.

આ વીચારો મારા અંગત છે અને હું કોઇ પણ સંસ્થાનાં ઓફીશીયલ તરીકે લખી રહ્યો નથી, જે વસ્તુ સમાજ ધ્યાનમાં લે કારણ કે હું જ્યારે પણ મારાં સ્વતંત્ર વીચારો રજુ કરૂં છુ ત્યારે હું અમુક સંસ્થાનો ઓફીશીયલ હોવાથી એ સંસ્થાનું નામ સંડોવાય છે. જે અસ્થાને છે.

છગનલાલ ડી. મોદી.

વેચવાના છે

નવસારી સ્ટેશન રોડ પર; બજારમાં ત્યા સોસાયટીઓમાં મકાન અગર ખુલ્લા પ્લોટ લેવા માટે અગર નેશનલ સેવીંગ્સ સર્ટીફીકેટ (આવક વેરાથી મુક્ત વ્યાજ) ખરીદવા લખો:

એમ. જનાર્દન ભટ્ટ,
Authorised Agent For
Government of India
National Saving Certificate.
બાળા સાહેબની હવેલી,
Navsari, Bombay, India.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૫ ડીસેમ્બર જાન્યુઆરી	હીંદુ ૨૦૧૨ માર્ગશીર્ષ	મુસલમાન ૧૩૭૫ હીજરી ૨. ઉ. અવલ ૨ ઉ. આખર	પારસી ૧૩૨૫ ખોરદાદ	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો–ઉત્સવો
શુક્ર	૨૩	સુદ ૯	૮	૨૩	૪–૫૨	૬–૫૮	પંચક
શની	૨૪	,, ૧૦	૯	૨૪	૪–૫૨	૬–૫૯	
રવી	૨૫	,, ૧૧	૧૦	૨૫	૪–૫૧	૬–૫૯	ખ્રિસ્તમસ નાટાલ, ગીતા જયંતી
સોમ	૨૬	,, ૧૨	૧૧	૨૬	૪–૫૧	૬–૫૯	બોકસીંગ ડે.
મંગળ	૨૭	,, ૧૩	૧૨	૨૭	૪–૫૦	૭–૦૦	
બુધ	૨૮	,, ૧૪	૧૩	૨૮	૪–૫૦	૭–૦૦	
ગુરૂ	૨૯	,, ૧૫	૧૪	૨૯	૪–૪૯	૭–૦૧	
શુક્ર	૩૦	વદ ૨	૧૫	૩૦	૪–૪૯	૭–૦૧	
શની	૩૧	,, ૩	૧૬	૧	૪–૪૮	૭–૦૨	
રવી	૧	,, ૪	૧૭	૨	૪–૪૮	૭–૦૨	ન્યુ ઇયર
સોમ	૨	,, ૫	૧૮	૩	૪–૪૭	૭–૦૩	
મંગળ	૩	,, ૬	૧૯	૪	૪–૪૭	૭–૦૩	
બુધ	૪	,, ૭	૨૦	૫	૪–૪૬	૭–૦૪	
ગુરૂ	૫	,, ૮	૨૧	૬	૪–૪૬	૭–૦૪	

વિવિધ સમાચાર

અમેરીકાના ચાર વિજ્ઞાનીકોએ એક એવી દવાની શોધ કરી છે કે જેનું ઇન્જેકશન કેંશરના રોગીને આપવામાં આવે અને તેનું ઓપરેશન કરવામાં આવે ત્યારે છરીના હલન સાથે એક જાતનો અવાજ થાય અને કેંશર ક્યાં છે એનું માર્ગ દર્શન કરે. કહેવાય છે કે, પહેલા ઓપરેશન કરતા ત્યારે જે ઉપર થી મોટો દેખાય તે ભાગ કાઢી લેતા અને અંદર કેંસરનો ભાગ રહી જતો આ દવાથી તેમ નહી બને. એકસરે જેવું આ માટે કરી શકાય પણ તેમ કરતા ડોકટરોને ઓપરેશન અને એકસરે બન્ને તરફ એકજ વખતે ધ્યાન આપવું પડે પણ હવે આ છરીના હલન ચલન વખતે થતાં અવાજથી તેનું સ્થાન નકકી થતું જાય.

* *

ઇન્ડીઅન નેશનલ ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસના નેતા શ્રી રામસીંગ વર્મા જેઓ ટુંક મુદત પર રશીયાના પ્રવાસે ગયા હતાં તેઓ જણાવે છે કે, સમાનતા અને સામાજીક સમાનતાનો દાવો જે રશિયા કરે છે તેવું મારા જોવામાં ત્યાં કાંઇ ન આવ્યું. વધુમાં તેઓ જણાવે છે કે, સાધારણ મજુરને ૨૫૦ થી ૫૦૦ રુબલ્સ મહીનાના મળે છે જ્યારે કારખાનામાં કામ કરનારાઓને ૨૫૦૦ થી ૫૦૦૦ સુધી મહીનાના રુબલ્સ મળે છે. ત્યાં જોડાની કીમત ૧૫૦ થી ૨૫૦ સુધીમાં મળે છે અને સ્ત્રીઓ ના જોડા ૨૫૦ થી ૫૦૦ રુબલ્સના મળે છે. એક શર્ટની કીમત પણ ૧૫૦ થી ૨૫૦ ની હોય છે. સૂટની કીમત ૧૨૦૦ થી ૧૫૦૦ સુધીની હોય છે. રશીયાએ જે ૩૫ વરસમાં મેળવ્યું છે તે હીંદે ૧૦ વરસમાં મળવ્યું છે.

* *

મુંબઇ રાજ્ય, મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટી અને હીંદની સરકાર અને યુનાઇટેડ નેશન અને દુનીયાના અનુભવીઓની સંસ્થાની સંયુકત મદદથી એક સંસ્થા અપંગો માટે ઉભી કરી છે જેમાં મુંબઇ રાજ્યના અપંગોને પુનંજીવન આપવા કાંઇક કામે લગાડવામાં આવશે. આ સંસ્થા ધીરે ધીરે અખિલ ભારતીય સંસ્થામાં ફેરવાશે અને આશા રાખે છે કે સમસ્ત એશિયામાં એની શાખાઓ ખોલવામાં તે ફળીભૂત થશે.

* *

સાઉથ આફ્રીકાના વડા પ્રધાન જે. જી. સ્ટ્રાયડમે મેરીટઝબર્ગમાં ૧૬મી ડીસેમ્બરના પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે, સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓએ બીન-ગોરાઓની મહેનત અને મદદથી આજે જે એશ આરામ ભોગવે છે તે બંધ કરવો જોઇએ નહીં તો તેઓ પોતાનો નાશ નોતરશે.

* *

રશીયાના વડા પ્રધાન મી. બુલ્ગેનીએ એક રશિયન વિમાન હીંદ સરકારને ભેટ આપવાનું જણાવ્યું છે. રશીયાના બે વિમાનો ન્યુ દિલ્હીના વિમાની મથકે ઉતર્યા હતાં જાણવા મળે છે કે એમાનું એક ભેટ અપાશે.

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય (જોહાનીસબર્ગ)

શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ સંચાલિત

ગુજરાતી સાતમું ધોરણે પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે સુંદર તક શાળા સમિતિએ આઠમું ધોરણ શરૂ કરવા માટે કરેલો નિર્ણય.

ઉપર્યુકત શાળામાં શિશુવર્ગથી સાત માં ધોરણ સુધીના વર્ગો ઘણાં સમય થી ચાલે જ છે. શાળામાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધી જતાં કેટલાક વર્ગોના બે ભાગ પાડી શિશુવર્ગથી સાતમાં ધોરણ સુધીના બાળકો માટે ફોર્ડસબર્ગમાં ગીલીસ સ્ટ્રીટપર આવેલી. 'ફોર્ડસબર્ગ ગવર્નમેન્ટ જ્યુનિયર શાળા''ના મકાનમાં બપોર ૨-૩૦થી ૫-૦ સુધી શ્રી ગાં. ભા. વિ.ની એક શાખા ગયા એપ્રીલ માસથી શરૂ કરવામાં આવેલી છે.

આ શાળાના શિક્ષણથી આકર્ષાઇ સાતમું ધોરણ પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓએ પોતાનો અભ્યાસ આગળ વધુ ચાલુ રહે એવી લેખિત ઇચ્છા બતાવી છે. આ વિદ્યાર્થીઓની ઇચ્છા લક્ષમાં લઇ શાળા સમિતિએ ૧૮મી જાન્યુઆરી ૧૯૫૬થી આઠમાં ધોરણનો એક વર્ગ પૂરી સંખ્યાની બાંહેધરી મળવાથી શરૂ કરવાનું નક્કી કર્યું છે.

શરૂ થતા આ નવા વર્ગમાં ગુજરાતી ભાષાનું વધુ ઉંડું જ્ઞાન, ભગવદ્‌ગીતાનું જ્ઞાન, શરીરશાસ્ત્ર અને આરોગ્યનું જ્ઞાન, સામાજીક ઉન્નતિનું જ્ઞાન, ભારતના મહાન પુરૂષોનો જીવન-પરિચય, દુનીયાના સામાન્ય બનાવોનું જ્ઞાન તથા શિક્ષણ પદ્ધતિ અંગેનું જ્ઞાન અનુભવી શિક્ષકોદ્વારા આપવામાં આવશે.

અત્યાર સુધીમાં ધોરણ સાતમું પાસ થનાર તમામ વિદ્યાર્થીઓ આ વર્ગમાં દાખલ થઇ ગુજરાતી ભાષા અને ભારતીય સંસ્કાર વધુ સમૃદ્ધ કરવાની તક અવશ્ય ઝડપી લેશે અને તમામ વાલીઓ પોતાના બાળકોના ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે સુંદર સહકાર આપશે એવી આશા છે.

આ વર્ગમાં દાખલ થવા ઇચ્છનાર વિદ્યાર્થીઓએ પોતાનાં નામ શાળાની ઓફીસે નોંધાવી જવાં.

શાળા સમીતી,
શ્રી. ગાં. ભા. વિ. જોબર્ગ.

અશુદ્ધિનો પ્રવેશ

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

આ છે સામાજીક જીવનનો દંભ. આપણે માનીએ છીએ કાંઇ ને આચરીએ છીએ કાંઇ. અનિષ્ટ આચરનારને ઘરમાં ન બોલાવવો કે તેને જમાડવો નહિ એમ કહેવું નથી, પણ દિલથી તેને સારો ન માનતા હોવા છતાં વખાણ કરવાં એ કેમ ચાલે? પણ સૌ કહેશે 'જો સમાજમાં રહેવું હોય તો એમ જ ચાલે' આ 'એમ જ ચાલે' એ છે આપણો સામાજીક દંભ.

અશુદ્ધ માણસ આપણી નબળાઇ ભાળી જાય છે. તે જાણે છે કે ભલે હું ગમે તેવો હોવું પણ મને મોઢે કહેનાર તો કોઇ નથી ને! આમાંથી તે સંતોષ મેળવી લે છે. વળી તે પૈસે ટકે પણ પહોંચતો હોય એટલે મોટાઇ કરનારા પણ મળી જ રહે. આમ દુર્ગુણ તેના જીવનમાં વિકસતો જ જાય છે ને ધીમે ધીમે એટલો વિકસે છે કે કોઇ કોઇને કહી શકતું જ નથી.

આ સામાજીક મૃત્યુ વ્યક્તિના જીવનને છેવટે ઘેરી લે છે ને સમાજમાંથી વ્યક્તિને જે પ્રેરણા ને હુંફ મળવાં જોઇએ તેને સ્થાને તે પતનને માર્ગે ધસી જાય છે. ''સંતબાલ''

'વિશ્વવાત્સલ્ય'માંથી.

પરચુરણ

—કેનીયામાં સત્તાવાર રીતે જણાવવામાં આવ્યું છે કે છેલ્લા ત્રણ વરસમાં માઉ માઉની ચળવળને લઇ ૨૦૮૦૦ માઉ માઉ ૫૯૨ સંરક્ષક પોલીસ ૧૬૬૦ નાગરીકો મરણ પામ્યા છે.

—પંડીત નેહરૂની વરસગાંઠ ને દીવસે સમસ્ત હીંદમાં બાળકો એ ફંડ, રમકડા, બાળઉપયોગી પુસ્તકો, બાળ ઉપયોગી રમતગમતના સાધનો, વિગેરે ઉઘરાવ્યું હતું અને તે નાણાથી એક ક્રીડાંગણ તથા વાચનાલય સ્થાપી સમસ્ત બાળકો માટે ઉઘાડું મુકવાની યોજના ઘડવામાં આવી હતી.

—દાદા સાહેબ માવલંકરે પોતાનું જન્મસ્થાન—વડોદરામાં—એક ઘર હતું તે ત્યાંની સુધરાઇને શાળા માટે ભેટ આપ્યું છે અને ૫૦૦૦ રૂપીયા તે ઉપરાંત આપ્યા છે.

—સૌરાષ્ટ્રની ધારાસભામાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે છેલ્લા ૭ માસમાં સૌરાષ્ટ્રમાં ૨૦૨ આપઘાતના કેસો થયા હતાં. અને તેમા પોણા ભાગના બેનોના હતાં. સમસ્ત હીંદમાં સૌરાષ્ટ્ર આ બાબતમાં મોખરે છે.

—કવીવર ટાગોર અને પંડીત મોતીલાલ નેહરૂ (જવાહરલાલજીના પીતા) બન્ને એક જ દિવસે અને એકજ વરસે જનમ્યા હતાં.

—આજ સુધી અત્તરો ફુલમાંથી બનતાં હવે કેલીફોરનિયામાં ફળમાંથી અત્તર બનાવવાનું એક વિજ્ઞાનિકે શોધ્યું છે.

—તરનારા ડુબે નહીં એવા પોશાકની શોધ થઇ હતી પણ હવે એવા પોશાકની શોધ થઇ છે કે ગજવામાં બે દિવસનું ખાવાનું રહે અને તે બગડે નહીં.

—અમેરીકામાં ડ્રાયવર વગરની રેલવે ટ્રેનો ચલાવવાનો અખતરો થવાનો છે. આ ટ્રેનનું નિયંત્રણ રેલવે સ્ટેશનની પાસેમાં આવેલા રેડીયા અંકુશ મારફતે થશે.

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતાં કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું.
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

અમારી નવી ચાલુ વાર્તા

ધુપ સુગંધ

લેખક: સોપાન

પૂર્વકથા: વંશપરંપરાગત ઉતરી આવેલી ખાનદાનીના પ્રતીક સમા ધર્મપરાયણ ને મૃદુ સ્વભાવના હરિવલ્લભ ને કૈલાસબાને માધવી નામની એકની એક પુત્રી છે. દોઢેક વર્ષ પહેલાં અશોક નામનો પુત્ર ગુમાવ્યો છે ને તે પછી માધવી ઉપર જ જીવનની સર્વ આશાઓ કેન્દ્રિત થઇ છે. માધવી માતાપિતાના વારસાને દીપાવનારી મુગ્ધ કન્યા છે, તરલિકા એની નિકટની મિત્ર છે. કોલેજમાં સૌનું ધ્યાન ખેંચતો ને પોતાના જીવન વિષે રહસ્ય ઉભુ કરતો કમલનયન નામનો વિદ્યાર્થી છે. એ કવિ, નટ, દિગ્દર્શક છે, મસ્તીથી જીવે છે. કોલેજના સમારંભ માટે કમલેશે એક ગીતનાટિકા લખી છે, કોઇ પાસેથી સાંભળ્યું છે કે માધવીનો કંઠ મીઠો છે, એ તેને નાયકવૃંદમાં રહેવાનું આમંત્રણ આપે છે, આ પરિચયથી એની સુતેલી લાગણીઓ જાગૃત થઇ જાય છે ને મનથી મુંઝાતી એ ઘેર આવે છે, માતા પિતા એના વેવિશાળની વાત કરતા હોય છે ને એ પહોંચે છે, માધવીને અસ્વસ્થ જોઇ તેઓ ચીંતાતુર બને છે, માધવી મુંઝવણ છુપાવી શકતી નથી, બીજે દિવસે એવી જ માનસીક સ્થિતિમાં તે કોલેજમાં જાય છે. મીરાંનું એક ભજન એ ગાય છે ને કમલેશ પણ તેના ઉપર મુગ્ધ બને છે. સૌને લાગે છે કે બંને પ્રેમમાં ખેંચાયાં છે. માતાપિતા એના વેવિશાળની ચીંતામાં આગળ વધ્યાં છે. માધવી પ્રસન્ન મુંઝવણ અનુભવતી ઘેર આવી છે.... હવે આગળ વાંચો

પ્રકરણ ત્રીજું

(ગતાંકથી ચાલુ)

એ વખતે તો વાત પૂરી થઇ, પણ તે ક્ષણથી હરિવલ્લભના મનમાં તેની વિચારણા શરૂ થઇ ગઇ, માધવી પોતાનું કામપતાવી એમની સામે આવી ને બેઠી ત્યારે બાપુજીની ગંભીરતા જોઇ સહેજ વિસ્મય પામી. એણે પૂછ્યું:

'કેમ ગંભીર થઇ ગયા છો?'

'ના...ના, કંઇ નથી.' હરિવલ્લભ બોલ્યા ને હસ્યા, માધવીએ પણ એ સ્થિતિને ખાસ મહત્ત્વ આપ્યું નહિ. એના મનમાં એક વિચાર આવ્યો હતો તે એણે કહ્યો:

'મને થાય છે કે આ દિવાળીની રજાઓમાં આપણે બહાર ન જઇએ.'

'કેમ, અહીં કંઇ કામ છે?'

'આ નાટક છે ને?'

'એ પૂરું કર્યા પછી જઇશું...'

હરિવલ્લભ બોલ્યા ને માધવીના ચહેરા ઉપર આનંદની સુરખી છવાઇ ગઇ. લગભગ નૃત્ય કરતી હોય એવી ચાલે એ ત્યાંથી કૈલાસબા પાસે ગઇ ને બધું કહી આવી. કૈલાસબા બોલ્યાં: 'તારા બાપુજી તને કદી નારાજ કરી શકે નહિ.'

'અને બા?' હસતી હસતી માધવી ચાલી ગઇ.

હરિવલ્લભ એ પછી માધવીનું હલન-ચલન અને મુખભાવ નીરખી રહ્યા હતા. એમને વધુ ને વધુ લાગવા માંડ્યું કે માધવી હવે તારૂણ્યમાં પ્રવેશી ચુકી છે ને કૈલાસબાના દિલમાં જે ચીંતા પેદા થઇ છે તે યથાર્થ છે માધવી માટે હવે કંઇક જોતાં તો રહેવું જ જોઇએ.

માધવી ખુશખુશાલ હતી, કોલેજમાં એ ગઇ તો હંમેશની પેઠે મોટરમાં, પણ આનંદસાગરની ભરતી ઉપર સવારી કરીને આવી હોય એવો ચનગનાટ એનામાં વ્યાપેલો હતો. મોટરમાંથી નીચે પગ મૂકતાં જ એની આંખો ચારે બાજુ ફરી વળી. બેચાર પરિચિતો દેખાયા, તરલિકા ઉપર પણ નજર પડી, પણ કમલેશ દ્રષ્ટિએ પડ્યો નહિ. સહેજ ઉપર નજર કરી. પહેલા માળની અટારીમાં એ ઉભો હતો. રોજની મસ્તી એના ચહેરા ઉપર ન દેખાઇ. કંઇક ગંભીર લાગ્યો. માધવી હસી, એણે પણ સ્મિતથી જવાબ આપ્યો.

તરલિકા દોડી આવી. શ્વાસભેર બોલી: 'તેં જાણ્યું, માધવી!'

'શું?'

'કમલેશે નાટક આપવાનો વિચાર માંડી વાળ્યો છે.'

'કોણે કહ્યું તને?'

'ચંદ્રકાન્તે'

'ચંદ્રકાન્તે? એ એનો મિત્ર છે? તારે સીધી વાત નથી થઇ એની સાથે?'

'આજે બહુ ગંભીર છે. કોઇ સાથે ખાસ બોલતો નથી. બધાં કહે છે કે ગઇ કાલના તારા ગીતે એને બદલી નાખ્યો છે.' છેલ્લા શબ્દો તરલિકા છુટા પાડીને બોલી. માધવીના મુખ ઉપર ચિન્તાની આછી છાયા પથરાઇ ગઇ.

'હું પૂછું એને?' એવા જ ચિન્તા ભર્યા સ્વરે બોલી.

'મેં પણ એમ જ વિચાર્યું હતું.'

'તું સાથે આવશે?'

'તું કહે તો આવું.'

'ચાલ' 'માધવી બોલી ને બને તરત જ ઉપર ગયાં. એમના આવવાની સંભાવના કમલનયને કલ્પી જ લીધી હોય તેમ એ ત્યાં જ ઉભો હતો. સ્મિતથી આવકાર આપતો બોલ્યો:

'મને ખાતરી હતી કે તમે બંને આવશો.'

'અમને પણ ખાતરી હતી કે તમને એવી ખાતરી હશે!' હસીને તરલિકા બોલી. વાત આગળ ચલાવવા એણે માધવી સામે જોયું. માધવીના મુખ ઉપરની ગંભીરતા હજી દુર થઇ નહોતી.

તરલિકા વિચારીને બોલી: 'માધવી તમારી સાથે વાત કરવા આવી છે.'

'તમને સાથે લઇને?' કમલેશ હસ્યો.

'તમે કહો તો હું જતી રહું.'

'એમાં કહેવાની જરૂર છે?' કમલેશ બોલ્યો. માધવી ગભરાઇ ઉઠી. તરલિકાએ જવાની તઇયારી કરી એના તરફ જોયું.

'નહિ, નહિ. મારે કંઇ પૃછવું નથી.' માધવી બોલી ઉઠી. બેચાર વિદ્યાર્થીઓ કુતુહલથી આ નાટક જોઇ રહ્યા હતા તે તરફ અચાનક તેનું ધ્યાન ગયું. ગભરાટ હતો તેથી વધ્યો. એ ચાલવા તત્પર થઇ.

'શું પૃછવું હતું?' સ્વસ્થ અવાજે કમલેશ બોલ્યો.

'નાટક નથી થવાનું?' તરલિકાએ પૂછી લીધું.

'કોણે કહ્યું? થવાનું જ છે પરંતુ જે વિચાર્યું હતું તે નહિ.'

'એટલે? માધવીમાં હીંમત આવી.

'મારૂં રચેલું નહિ.'

'કેમ?' આશ્ચર્યથી માધવીએ પુછ્યું.

'તમને ગાયકવૃંદમાં રાખવા છે એટલે.'

આગળ વાત ચાલી નહિ, વર્ગનો સમય થયો ને સૌ અભ્યાસખંડમાં દાખલ થયાં. માધવીથી કંઇ સમજાયું નહિ. તરલિકાના મનમાં પણ સ્પષ્ટતા ન થઇ. વર્ગ શરૂ થયો પણ આ ત્રણમાંથી કોઇનું ધ્યાન અધ્યાપક તરફ નહોતું. માધવીએ એકવાર કમલેશ તરફ નજર કરી તો દેખાયું કે એ કંઇક લખી રહ્યો છે. તરલિકાએ પણ તે જોયું.

વર્ગ પૂરો થયો ને કમલેશ હસતો હસતો ત્યાં આવ્યો. માધવી એના આગમનથી મુંઝાઇ પડી. કોઇ વિદ્યાર્થીએ વિચિત્ર અવાજ કર્યો માધવી સમજી ગઇ કે બધા એની મજાક કરે છે. કમલેશને એની કશી જ પરવા ન હોય એમ એણે એક પત્ર માધવી સામે ધર્યો ને બોલ્યો:

'શા માટે મારૂં નાટક નહિ ભજવાય તે આમાં મેં લખ્યું છે.'

માધવી એના હાથમાંથી પત્ર લઇ શકી નહિ. કમલેશ પળવાર વિચારમાં પડ્યો ને ત્યાં પડેલા માધવીના એક પુસ્તક નીચે કાગળ મુકીને ચાલતો થયો. કોઇ બોલ્યું: 'પહેલો પ્રેમપત્ર!' કોઇએ કહ્યું: 'રાજીનામું!' હસવાના અવાજો આવ્યા, ને કોઇ બોલ્યું: અરજી!'

માધવી માટે આ અસહ્ય હતું. વર્ગ શરૂ થાય તે પહેલાં એ ઝડપથી ઉઠી ગઇ. તરલિકા પાસે જ હતી. એણે કમલેશનો પત્ર લઇ લીધો ને માધવીની પાછળ ગઇ. માધવી ઝડપથી પગથિયાં ઉતરતી હતી. એ ધીમેથી બોલી: 'માધવી, ઉભી રહે.' માધવી ઉભી તો રહી પણ એની આંખના ખુણામાં અંતરની ગૂંઝવણ વ્યક્ત કરતાં આંસુનાં બે ટીપાં ધસી આવ્યાં.

તરલિકા પાસે આવી. બંને ધીમે પગલે નીચે ઉતરી બહાર નીકળ્યાં. તરલિકાએ કહ્યું:

'કમલેશને તું જાણતી નથી. એ જેવો દેખાય છે તેવો જ મસ્ત ને બેપરવા છે. કોઇની ચીંતા કે બીક તે રાખતો નથી...પણ એ દુષ્ટ નથી, નફ્ફટ નથી...'

'હું જાણું છું.' માધવી બોલી.

'જાણે તો તું શી રીતે? તારે એવો પરિચય જ નથી, પણ એનો પત્ર તારે વાંચવો તો જોઇએ જ,' તરલિકાએ તેની સામે પત્ર ધર્યો. માધવીએ તે લીધો ને વાંચવા લાગી.

તરલિકા એના ચહેરા ઉપર જોઇ રહી. થોડી જ વારમાં મુખ ઉપરના ભાવો બદલાયા. ગભરાટ તો પહેલી ક્ષણે જ દુર થયો, પછી હર્ષની ઉર્મી આવી, થોડી વારે વિચારનો ભાર આવ્યો ને અંતે પ્રસન્નતાથી મન ભરાઇ ગયું હોય એમ લજ્જામિશ્રિત આનંદનો ભાવો ફરી વળ્યા.

કમલેશ લખતો હતો:

'માધવી, ગઇ કાલના તારા ગીતે મારા દિલમાં ખળભળાટ પેદા કર્યો છે. જે દુનીયાની મેં ઝાંખી પણ નથી કરી તે મારી સામે ઉઘડતી હોય એવો અનુભવ કરી રહ્યો છું. એમાં આનંદ છે ને વેદના પણ છે, પણ મને તેની ચીંતા નથી.

પરંતુ જે ગીતનાટિકા હું ભજવવા ઇચ્છતો હતો તે હવે ભજવી નહિ શકાય. એમાં ગીતો જ પ્રધાન છે, નાટિકા તો ગૌણ છે. ગીતો જે કંઠેથી વહાવવાના છે તેનો ગઇ કાલે અનુભવ કરતાં એમ લાગ્યું કે મારા ગીતો એ કંઠને યોગ્ય નથી. રત્ન જડિત સુવર્ણપાત્રમાં અમૃત હોય, મધુરસ હોય, કોઇ પણ આહલાદક પેય હોય, પરંતુ મારા ગીતો તો...તું સમજી ગઇ હશે.

'પહેલા જ પરિચયે તું લખ્યું છે તે માટે ક્ષમા માગી લઉં છું. હૃદયની જે નિકટતા અનુભવી તે નથી છુપાવવી માટે આમ લખ્યું છે. નાટિકા તો ભજવાશે જ અને માધવી ગાયકવૃંદના કેન્દ્રમાં પણ બીરાજશે, કમલેશ રંગમંચ ઉપર આવશે ને

બીજા મિત્રો પણ તેની સાથમાં હશે, પરંતુ એ બધું ભાંગી ઉડે એવું, નાટક મારે શોધવું જોઇએ. આ નાટક ને આ ગીતો હવે ચાલશે નહિ.—કમલેશ.

માધવી પત્ર વાંચી આનંદભર્યા મુખે તરલિકા સામે જોયું. ત્યાં એણે આશ્ચર્ય નીરખ્યું કે તરત જ કમલેશ નો પત્ર એને આપ્યો: 'તું વાંચી જો, તારાથી કંઇ છુપાવવું નથી.'

તરલિકા પત્ર વાંચી ગઇ. એના મુખ ઉપર પણ સંતોષની રેખાઓ ફરી વળી. માધવી બોલી: 'કમલેશ ને આપણે સમજાવીશું, એ જ નાટક આપે?'

'તને એ ના નહિ કહી શકે' તરલિકા એ કહ્યું. સાથે ઉમેર્યું: 'તારા પ્રત્યે ના એના મનોભાવ તું જોઇ શકી ને?'

'જોયા, મારા પણ એવા જ મનોભાવ છે.' માધવી મુગ્ધ સ્વરે બોલી.

તરલિકા ઉંડા વિચારમાં પડી ગઇ. કમલેશ ને માધવીની પરસ્પર પ્રગટેલી લાગણીથી એના દિલમાં લેશ માત્ર ઇર્ષા કે અણગમો જાગ્યો નહોતો, પરંતુ મન ચીંતાથી ઘેરાઇ જતું હતું. 'માધવી ને કમલેશ પ્રકૃતિએ નિરાળાં ને બંનેની સામાજીક સ્થિતિમાં તો આકાશપાતાળનું અંતર. એમની વચ્ચે લાગણીના સંબંધો પેદા થાય ને ઘેરા બને તો તેમાંથી પારાવાર દુઃખ ને વેદના સિવાય બીજું કંઇ પ્રાપ્ત થાય ખરૂં?' તરલિકા વિચારતી હતી.

'તું કયા વિચારમાં પડી છો?' માધવી બોલી.

'વર્ગમાં ન જવું હોય તો ક્યાંક નિરાંતે બેસીએ.' તરલિકા બોલી. માધવીએ તે સ્વીકાર્યું ને બંને બહાર આવ્યાં.

'માધવી તું આ લાગણીને સમજે છે?' તરલિકાએ ગંભીરતાથી પૂછ્યું.

'સમજું છું.' માધવી બોલી.

'જીવનભર આવી લાગણી તું રાખી શકે?'

માધવી કંઇ બોલી નહિ.

'સ્પષ્ટ પૂછું, તું કમલેશ સાથે લગ્નથી જોડાઇ શકશે?'

માધવી બાળક નહોતી, પરંતુ હજી તો પહાડનો પથ્થર ભેદીને માત્ર ઝરણું જ પ્રગટ્યું હતું. આ પ્રશ્નથી એ મુંઝાઇ પડી. તરલિકા ફરી બોલી:

'હું તને એટલું કહેવા માગું છું કે જો કમલેશ સાથે જીવન જોડવાનું શક્ય ન હોય, એવી તારી ઇચ્છા ન હોય તો આ સંબંધને પ્રથમથી જ મર્યાદામાં રાખવો જોઇએ. કહે, તું એની સાથે લગ્ન કરી શકશે? કરવા ઇચ્છે છે?'

'એવો વિચાર પણ મને નથી આવ્યો.' માધવી હીંમત એકઠી કરી ને બોલી.

'તો તારે સાવધ રહેવું જોઇએ. કમલેશનો પત્ર એમ સૂચવે છે કે એનું હૃદય તારા તરફ ઢળી પડ્યું છે. એ એકલવિહારી છે, સ્વતંત્ર છે, ધારે તે કરી શકવા સમર્થ છે. તારી સ્થિતિ એના કરતાં નિરાળી છે.'

'પણ મને એવો વિચાર જ નથી આવ્યો, હા, એની મૈત્રી હું ઇચ્છું છું.'

'તને એ ગમે છે?'

'ગમે છે—એના જ વિચારોથી મન ભરાયેલું રહે છે.'

'તો...તો...'

'તો તો કંઇ નહિ, મારે જીવનમાં ગુંચ પેદા થવા નથી દેવી. હું સંબંધ ને મર્યાદામાં જ રાખીશ.'

તરલિકા માધવીની સ્થિતિનો પુરો અંદાજ પામી શકી નહિ, પરંતુ એને થયું કે અત્યારે આ વસ્તુને અહીં જ છોડી દેવાનું ઇષ્ટ છે. વાતનો પ્રવાહ તેણે બદલ્યો: 'નાટક વિષે શું કરીશું?'

'મારે એનું નાટક વાંચવું તો છે જ, કાવ્યો પણ એનાં સાંભળવા છે.'

'એના જીવન વિષે જાણવાની ઇચ્છા નથી થતી?'

'એ જ એનું જીવન છે ને?' માધવી સહજ રીતે બોલી હતી, પરંતુ તરલિકા ને આ વાક્ય અર્થગંભીર લાગ્યું. એણે કહ્યું:

'છતાં ય સ્થુળ જીવન વિષે જાણવું જોઇએ.'

'એ કહેશે તો જાણીશું.'

[આ વાર્તા છ એક માસ માટે ચાલુ રહેશે.] —અધુરૂં.

ઈશુ ખ્રિસ્ત—તેનો ઉપદેશ અને નાતાલ

(ઉમિયાશંકર જોખાકર જો'બર્ગ.)

ખ્રીસ્તી ધર્મ સ્થાપનાર જીસસ ક્રાઇસ્ટ નો જન્મ ઈ. સ. પૂર્વે ૪ વર્ષ ઉપર એશીયામાં તુર્કસ્તાનના ગેલીલી પ્રાંતમાં નેઝેરેથ ગામમાં થયો હતો. બાપનું નામ યોસેફ અને માતાનું નામ મેરી હતું. મેરીની કુમારી અવસ્થામાં તા. ૨૪–૨૫મી (નાતાલ)ની મધરાતે ઇશુનો જન્મ થયો હતો. ઇશુના જન્મ વખતે અનેક ચમત્કાર બન્યા હતા. આ વખતે હેરોદ નામે એક ક્રુર અને વહેમી માણસ યહુદીઓ નો રાજા નિમાયો હતો. સત્તાનો લોભી આપખુદી ભોગવનારો હતો. શ્રીકૃષ્ણના જન્મ વખતે કંસે આકાશ વાણી સાંભળી કૃષ્ણને મરાવી નાખવા માટે પુતનાને મોકલીને ગોકુળના સર્વ બાળકો મરાવી નાંખ્યા હતા તે પ્રમાણે હેરોદે પણ જોશીઓના કહેવાથી બે વર્ષ અંદરના બધાં બાળકોને મારી નંખાવ્યા. આ સમાચાર સાંભળી ઈશુના માતાપિતા બાળકને લઇ બેથલેહેમ છોડી નેઝેરેથ નાસી ગયા અને ઇશુ બચી ગયો. ઇશુ નાનપણ થીજ ઇશ્વરીતત્ત્વ તરફ ઢળતો હતો. તેણે તપ કરી ઇશ્વરી નિષ્ઠાને સતેજ કરી. આ વખતે યાહુદી જોન નામ ના ઉપદેશકની એના ઉપર સારી અસર થઇ પછી તો ઇશુ જેરૂસલેમ આવ્યો અને પોતાના ૧૨ શિષ્યોની મદદથી ધર્મ ફેલાવવા લાગ્યો તે પોતાને ખ્રિસ્ત એટલે "યાહુદી લોકો નો રાજા" અને "ઇશ્વરનો પુત્ર" કહેવા લાગ્યો. યાહુદી લોકો એનો ખુબ દ્વેષ કરવા લાગ્યા. તેમને ઘણો ક્રોધ વ્યાપ્યો અને ઇશુના બાપ ઇશ્વર પાસે આકાશમાં મોકલવા તેમણે ઠરાવ કર્યો. ઈશુના એક પટ્ટશિષ્ય જુડા (યેહુદા)ને ફોડી તેને એક બાગમાં પકડ્યો. લોકોને ભ્રષ્ટ કરનાર, કુમાર્ગે દોરનાર, રાજદ્રોહી એવા આરોપો મૂકી ઇશુને રોમન સુબેદારને સ્વાધીન કર્યો. તેણે તેને ઇ. સ. ૩૩માં ઇશુ ની ૩૭ વર્ષની ઉંમરે શુળી ઉપર ચઢાવી તેને મારી નાખ્યો. એવું કહેવાય છે કે તે પછી ત્રીજે દિવસે ઇશુએ તેના શિષ્યોને દર્શન દીધા અને ધર્મ પ્રસારના આજ્ઞા કરી અને સ્વદેહે તે સ્વર્ગમાં ચાલ્યો ગયો. આ સંબંધી સ્વામી રામતીર્થે જણાવ્યું છે કે "ક્રાઇસ્ટ નો વધ થવા છતાં તે મરી ગયો ન હતો. તેઓ ત્રણ દિવસ સમાધિ જેવી સ્થિતિ માં રહ્યા અને પાછળથી ત્યાંથી છુટી આર્યાવર્તના કાશ્મીર પ્રદેશમાં આવી તેમણે નિવાસ કર્યો. તેના અનેક પુરાવા ત્યાં છે. ૨૦૦૦ વર્ષ ઉપરની એક 'ઇસા'ની કબર ત્યાં છે, તે ઘણી જ પુજ્ય મનાય છે. ખ્રિસ્ત હીંદુસ્તાની ભાષામાં ઇશુ કહેવાય છે."

ઇશુએ પોતાના પહેલા બાર શિષ્યો ને પર્વત ઉપર જે બોધ આપ્યો હતો તે બોધમાં ઇશુએ પોતાના જીવનનું સર્વ રહસ્ય ઠાલવ્યું છે. ઇશુનું આ "પર્વત ઉપરનું પ્રવચન" ખુબજ મનનીય છે. તેનો ટુંક સાર નીચે આપવામાં આવ્યો છે.

"જેઓ સ્વભાવના ગરીબ છે તેઓ સુખી છે કેમકે તેમને સ્વર્ગ મળશે. જેમને વિલાપ કરવાનો છે તેઓ સુખી છે કેમકે તેમને દિલાસો મળશે. જેઓ નમ્ર છે તેઓ સુખી છે કેમકે તેમને વારસામાં પૃથ્વી મળશે. સત્યને ખાતર ભૂખે મરનાર સુખી છે કેમકે તેથી તેની તૃપ્તી થશે. જેઓ દયાળુ છે તેઓ સુખી છે કેમકે તે દયા મેળવશે. જેઓ શુદ્ધ અંતઃકરણવાળા છે તેઓ સુખી છે કેમકે તે પ્રભુ દર્શન પામશે. સલાહ શાંતિ કરનાર સુખી છે કેમકે તે પ્રભુના બાળક કહેવાશે. સત્યથી દુઃખી થનારને સ્વર્ગનું રાજ્ય મળશે. દુનીયામાં તમે એવો દીપ સળગાવો કે લોકો તમારાં કામ જુએ અને સ્વર્ગ ના પિતાની કીર્તીમાં વધારો કરે. હું કાયદા તોડવા નહિ પણ પળાવવા આવેલો છું, કાયદાભંગ કરનારને સ્વર્ગ મળશે નહિ. વધ કરનાર તો શું પણ પોતાના ભાઇ ઉપર ગુસ્સે થનાર પણ ભયમાં આવી પડે છે. પરસ્ત્રીગમન તો શું પણ બદ નિષ્ઠાથી જોનાર પરસ્ત્રીગમન કરનાર જેટલોજ પાપી છે. જે અવયવ ગુનો કરે તે અવયવ કાપી નાખો કારણ તે બીજા ને બગાડશે. જુઠા સોગંદ કદી ખાવા નહિ. જમણા ગાલે તમાચો મારનાર આગળ તમારો ડાબો ગાલ ધરજો. દુશ્મનને પણ ચાહો. સૂર્ય સારા અને નઠારા બંનેને સરખો પ્રકાશ આપે છે. બધાજ પ્રભુના બાળક છે. પુણ્ય છુપું કરો. પ્રાર્થના એકાંતમાં કરો, પ્રભુ તે જુએ છે સાંભળે છે, તે ઉઘાડો બદલો આપશે. એક માણસ દેવ અને દાનવની એક સાથે નોકરી કરી શકે નહિ. બીજાઓ તમારે માટે જે અભિપ્રાય ન બાંધે તેવો અભિપ્રાય તમે બીજા માટે બાંધશો નહિ. તમે જે માપથી બીજાને માપશો તેજ માપથી તમે મપાશો. બીજાઓ તરફથી તમે તમારા પ્રત્યે જેવા વર્તનની ઇચ્છા રાખો તેવીજ રીતે બીજાઓ પ્રત્યે તમે વર્તો. ખોટાં ગુરૂથી સાવધ રહેજો. સર્વેને વિષે ઉદાર બુદ્ધિ રાખો. તમારા જમણા હાથે કરેલા દાનની ડાબા હાથને પણ જાણ થવા ન દેશો. તમે ધન અને કીર્તીની તૃષ્ણા રાખી અન્ન અને પ્રાણ ની ચીંતા કરી પ્રભુને માર્ગે નહિ જઇ શકો. શુદ્ધ બનો તો તમને સર્વ મળી રહેશે. આવતી કાલની ચીંતા ન કરો. પ્રભુના ધામમાં પેસવાનો રસ્તો સાંકડી કેડી છે અને નરકના માર્ગો પહોળા અને સર્વત્ર પ્રસિદ્ધ છે. ઇશ્વરના ઘરનો માર્ગ સાંકડો અને શ્રમવાળો છે." ઇશુએ સ્થાપેલા ખ્રિસ્તીધર્મનું રહસ્ય દરેક ખ્રિસ્ત–ઇસાઇને પ્રભુ નજીક નથી લઇ જતું કે? સત્ય–દયા–સેવા–ભ્રાતૃભાવ એ બધા સિદ્ધાંતો સર્વ ધર્મને લાગુ પડતા નથી કે? 'વૈષ્ણવજન'ના લક્ષણો–ગાંધીજી ના સિદ્ધાંતો–બુદ્ધ કે મહાવીરના સિદ્ધાંતો એ બધા શું એક નથી કે? ખ્રિસ્તિ ધર્મ પાળનારા, બાઇબલ વાંચનારા, ઇશુના જન્મદિનનો ઉત્સવ (નાતાલ ઉજવનારા) કરનારાઓ નાતાલના દિવસોમાં ઇશુના ઉપરના પ્રવચનો પોતાના હૃદયમાં ઉતારશે ખરા કે? આજે તો જ્યાં ત્યાં ઇશુનો ઉપદેશ ભુલાવા લાગ્યો છે અને સેતાનનો—નરકનો માર્ગ દ્રષ્ટિગોચર થઇ રહ્યો છે. આવી રહેલા નાતાલના દિવસો માં ઇશુના સિદ્ધાંતોનું મનન કરી જીવન માં ઉતારવા સર્વે ખ્રિસ્તીઓ પ્રતિજ્ઞા કરે એજ સાચી નાતાલ!

જોડણી કોશ મોટો

ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી.
કીમત પા. ૧–૨–૬.
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

હીંદ–પાંકીસ્તાન રેલ સંકટ ફન્ડ

આગળો સરવાળો (તા. ૯–૧૨–૫૫)	૬૯	૧૫	૬
દુલ્લભ ખુધીયા	૫	૫	૦
લલ્લુ ભુલા	૩	૩	૦
એકલીવાસ પીટી લીમીટેડ	૧૦	૧૦	૦
એલ. ડી. મીસ્ત્રી	૧	૧	૦
માર્સલ બ્રધર્સ (કેપ ટાઉન)	૨૦	૦	૦
આર. નથ્થુ (ગુલવાયો)	૨	૨	૦
ડી. મકનજી એન્ડ સન્સ (ડરબન)	૧	૧	૦
મનુ વલ્લભ (ડરબન)	૧૦	૦	૦
કુલ સરવાળો	૧૨૨	૧૭	૬

ઉપલી રકમો શ્રી મણીલાલ ગાંધીની નાદુરસ્ત તબીયતને લઇને ફાઇલોમાં પત્રો પડી રહેલા તેથી સ્વીકારવી રહી ગઇ હતી તે મોકલનારની માફી સાથે અત્રે સ્વીકારીએ છીએ.

વાદ–વ્યાખ્યા!

અમદાવાદમાં આચાર્ય કૃપલાણીજીને એક વાર ગાંધીવાદ, સમાજવાદ, સામ્યવાદ અને ફાસીસવાદની વ્યાખ્યા પુછવામાં આવતાં તેમણે કહ્યું:

તમારી પાસે બે ગાયો હોય તો તેમાંથી એક પડોસીને આપી દો એ ગાંધીવાદ.

તમારી પાસે બે ગાયો હોય તો તેમાંથી એક સરકારને આપી દો એ સમાજવાદ.

તમારી પાસે બે ગાય હોય તો તે બંને ગાય સરકારને સોંપી દો અને સરકાર તમને ખપપુરતું દૂધ પૂરૂં પાડે એ સામ્યવાદ.

તમારી પાસે બે ગાય હોય તો તે બંને તમારી પાસે રાખો ને તેનું દુધ સરકારને મફત સોંપી દો. પછી સરકાર તમને ખપ પુરતું દુધ વેચાતું આપે એ ફાસીસવાદ.

અને તમે પાંચમો વાદ નથી પુછયો તો હું હમણા જ્યાં છું તેને કહે વાય છે અમદાવાદ!

મરણ

સોલ્સબરીના શ્રી પી. ટી. શાહના પુત્ર કુમાર ઠાકોરનું ૧૬ વરસની બાળવયે તા. ૧૧–૧૨–૫૫ના મરણ થયું હતું. તેજ દિવસે તેમની દહન ક્રિયા કરવામાં આવી હતી. ઇશ્વર તેના આત્માને ચિર શાંતી આપો અને સ્વજનોને દુઃખ સહન કરવાની શકતી અર્પો.

આભાર

યુવાન પુત્ર ઠાકોરના અવસાનથી થએલા દુઃખમાં જે જે સ્વજનોએ રૂબરૂમાં યા તાર ટેલીફોન દ્વારા જે પ્રેમભર્યો દિલાસો આપ્યો છે તેને માટે શ્રી. પી. ટી. શાહ અને તેમના પત્ની શ્રીમતી ચંપાબેન સર્વેનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

અમારાં નવાં વર્ષના

"ગુજરાતી" પ્રેસના સંવત ૨૦૧૨ના પંચાંગ આવી ગયાં છે.

કીંમત શી. ૫–૩ પોસ્ટેજ સાથે.

નીચેના શીરનામે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલી તુરત મંગાવી લેવા વિનંતિ છે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

નવલ કથાઓ

ઈંદીરાના આપવીતી	૫	૩
છેલ્લો અભીનય	૯	૬

બીજાં પુસ્તકો

ભૂદાન યજ્ઞ	૨	૦
શ્રેયાર્થીની સાધના		
(કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન	૭	૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે. કીમત ફકત પા. ૧–૧૯–૦.

'Indian Opinion' Private Bag, Durban. Natal.

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩–૬.

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

નવલ કથાઓ

ઝેર તો પીધા છે જાણી જાણી	૬	૬
સાગર કથા	૮	૬
ઋણ મુક્તિ	૭	૬
આવતી કાલ	૭	૦
નીલ પંખી (નાટક)	૫	૦
ગોદાન બંગાલીનો અનુવાદ ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૬	૦
ચોરાની વાતો	૬	૦
બહીષ્કાર	૬	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૯
પ્રદીપ	૭	૬
સાગર સામ્રાટ	૬	૦
ફકીરની વાતો	૬	૦
પૌરાણિક નાટકો	૫	૯
યૌવન ભાગ ૧. ૨. સેટની	૧૨	૦
આશાનું બીજ ભાગ ૧. ૨. સેટની	૧૪	૦
દરીયા વાટ	૧૦	૦
ક્રાંતી	૭	૦
શંકિત હૃદય અને સંયુકતા	૯	૦
વસુધરા	૬	૦
છેલ્લો પ્રયોગ	૭	૬
સ્વાધ્યાય ભાગ ૧. ૨. સેટના	૧૩	૬
દુર્ગા	૮	૦
જયસીંહ	૧૦	૦
મોહીની	૮	૦
પ્રભાત કીરણો	૮	૦
માનવતાના મુલ	૭	૦
ઝેરતો પીધા છે જાણી જાણી (દર્શક)	૫	૦

'Indian Opinion', Private Bag, Durban.

જ્ઞાન મેળવવા લાયક પુસ્તકો

ગીતા ધ્વની ,, ,,	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા ,, ,,	૪	૬
સમુળી ક્રાંતી ,, ,,	૪	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતી	૭	૬
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
સરદાર વલ્લભભાઇ ભાગ ૧	૧૩	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદનો મજુરોની લડતનો ઇતિહાસ)	૧	૩
શ્રાદ્ધના તેર દિવસ	૧	૦

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી)	૪	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૩	૦
બાપુની સેવામાં	૬	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન')	૧	૬
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
બાપુના—બાને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨	૬
ટાઇફોઇડ	૧	૬
નળાખ્યાન	૭	૬
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

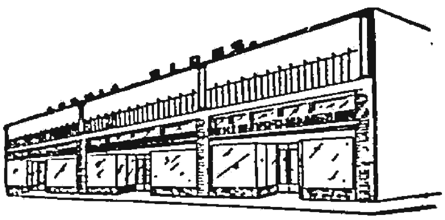

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અંગોઠા, સાડીની પીન, વીંટી બકલ્સ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their **POSTAL ORDER** with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચનાં

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઇની કીંમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટેજ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડેશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધર્ન રોડેશીયા ૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો જાત જાતનો માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાદિ પ્રસંગોએ શણગાર માટે રીબન, વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બોકસ ૧૫૪૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૯ પેની રતલ, ૧૦૦ રતલથી વધુ લેનારને ૮ પેની (રોકડ ભાવ) મોટી કળીનું લસણ શી. ૧-૦ રતલ, પાપડ નં. ૧, શી. ૧૦-૦ ૧૦૦. નં. ૨, શી. ૮-૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ જુદું. કપુરી અને ચેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ શી. ૧૦-૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૨૧ ડઝન. કાંદા, બટેટા (આલુ) હમેશાં અમારે ત્યાંથી મળશે.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધાર્મિક પુસ્તકો

વિનોબા ભાવે કૃત ઉપનીષદ ગીતાજી વિગેરે ધાર્મિક પુસ્તકોના શ્લોકોપર પ્રવચન.

ઇશાવાસ્ય વૃત્તિ (ઉપનીશદના શ્લોકો)	૧	૬
ગીતા પ્રવચન	૩	૦
સ્થિતપ્રજ્ઞદર્શન (ગીતાજીના બીજા અધ્યાયના શ્લોકો)	૪	૦
મધુકર (લેખોનો સંગ્રહ)	૪	૬
જીવન દ્રષ્ટી (,, ,,)	૩	૬

Obtainable:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Durban, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહીત્ય

કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૧	૬
નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૧	૬
સોરઠી ગાથા ૪	૧	૬
પ્રેમ બીંદુ	૭	૦
ઉભી વાટ	૮	૬
ઉન્નયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
અણખુટ ધારા	૭	૬
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦
માનવતાના વિસામા લેખીકા હેરીયેટ બિચર અનુવાદક સચીન ઓઝા	૧૫	૦
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
છાયા પ્રકાશ	૧૩	૬

ર. મ. દેશાઈ કૃત

દિવડી	૧૨	૦
માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદ્ભાગવતની કથાઓ	૧૧	૦
[illegible] (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૬	૦
સળગતા હૈયા (નવલભાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા	૭	૬
મુક્ત પંખી	૮	૦
યામા	૧૦	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ.

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ	૭	૬
મહાદેવ દેસાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨	૩
મહાદેવ દેસાઈની ડાયરી ભા. ૧	૧૦	૦
,, ,, ,, ભા. ૨	૧૨	૦
,, ,, ,, ભા. ૩	૧૧	૬
,, ,, ,, ભા. ૪	૮	૦
,, ,, ,, ભા. ૫	૧૬	૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી	૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય	૪	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૬
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
રામ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)	૧	૬
બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૯
આશ્રમ ભજનાવલી	૧	૦
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિષે લખેલું)	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૬
કીંગ કોંગ એક સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

'Indian Opinion' P. Bag., Durban, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
માનવી ખંડિયેર (અનુ. કાકા કાલેલકર કી. ઘ. મ.)	૬	૦
ગીતા બોધ (ગાંધીજી)	૧	૦
બા બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૪	૬
મધુકર (વિનોબા)	૫	૬
ત્યાગ મુર્તિ અને બીજા લેખો (ગાંધીજી)	૬	૦
ત્યારે કરીશું શું (ટોલ્સટોય)	૪	૯
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬	૦
દારૂબંધી (કુમારપ્પા)	૧	૩
ઓતરાતી દીવાલો (કાલેલકર)	૧	૩
કન્યાને પત્રો ન. પરીખ (તારૂણ્યમાં પ્રવેશતી બાળાઓ માટે)	૨	૬
મરૂકુંજ (મ. ત્રીકમજી ક્ષયરોગી માટે)	૨	૦
ગાંધીજી (બાળકો માટે ચરીત્ર)	૧	૬
વિશ્વશાંતી કાવ્ય (ઉ. જોશી.)	૧	૦
બનોને (રા. અમૃતકોર)	૧	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સ.નું બંધારણ	૧	૦
ગીતા પદાર્થ કોષ (ગીતાજીમાં આવતાં શબ્દોનો અર્થ)	૧	૦
આત્મ રચના જુ. દવે.	૮	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધીજી)	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું

INDIAN OPINION,

PRIVATE BAG, DURBAN.

ગુજરાતી સ્કુલોને સુંદર તક

નિશાળના પુસ્તકો

નવયુગ વાચન માળા		
પુસ્તક ચોથું	૩	૦
નુતન લેખન તાલીમી વર્ગ		
ભાગ ૧, ૨, ૩, ૪. પ્રત્યેકની	૧	૦
ચાલો લખીએ		
ભાગ ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭. પ્રત્યેકની	૧	૩
ભારતનો ઈતિહાસ ભાગ ૧	૨	૦
દેશ વિદેશ ભાગ ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧	૯
હીંદના ઈતિહાસની રૂપરેખા ભાગ ૧.	૨	૨
દેશ દીપકો	૨	૦
ભુગોળ પરીચય ભાગ ૩	૧	૧૦
,, ,, ભાગ ૪	૨	૩
પ્રાચીન સમયની રસકથાઓ	૧	૯
મીડલ સ્કુલ અંક ગણિત ભાગ ૧.	૨	૯
મારૂં ગણીત ભાગ ૧	૧	૩
,, ,, ભાગ ૩	૧	૬

આ પુસ્તકો ડઝન બંધી લેનારને ૧૫ ટકા કમીશન આપવામાં આવશે.

સી. ઓ. ડી. થી માલ મોકલવામાં નહીં આવે.

Obtainable from :

'INDIAN OPINION'
Private Bag,
Durban.

ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઇ

અમારી મીઠાઇ ભેળસેળ વગરના ચોખ્ખા માલમાંથી બનાવવામાં આવે છે. દરેક મીઠાઈ જાતી દેખરેખ નીચે બનાવી કાળજીથી પેક કરી રવાના કરવામાં આવશે. આપનો ઓર્ડર વેળાસર મોકલવા વિનંતી છે.

સુતરફેણી સફેદ, લીલી, ગુલાબી શી. ૬–૦ રતલ	પીસ્તા માવા બરફી શી. ૬–૦ રતલ	પોરબંદરની ખાજલી મોળી શી. ૬–૦ રતલ
માવા બરફી શી. ૫–૦ રતલ	કેસરી માવા બરફી પીસ્તા શી. ૬–૦ રતલ	ચણાનો મગજ શી. ૪–૦ રતલ
બદામ માવા બરફી શી. ૬–૦ રતલ	આણુવડીયા માવા પેંડા શી. ૫–૦ રતલ	સ્ટાર બ્રેન્ડના ગાઠીયા શી. ૩–૦ રતલ
કેસરી માવા પેંડા શી ૬–૦ રતલ	સુરતની માવા ધારી શી. ૫–૦ રતલ	રાજવંશી પૌવાનો ચેવડો શી. ૬–૦ રતલ
આણુવડીયા બદામી પેંડા શી ૬–૦ રતલ	બદામી માવા ધારી શી. ૬–૦ રતલ	પાપડ અડદના નાના ૧૦૦ નંગના શી. ૧૦–૦ મસાલા વાળા
સુરતી પીસ્તા માવા ધારી શી. ૬–૦ રતલ	જામનગરી મેસુબ શી. ૪–૦ રતલ	પાપડ અડદના મસાલા વાળા મોટા, ૧૦૦ નંગના શી. ૧૨–૦
મુંબઇ લીલો હલવો પીસ્તાનો શી. ૬–૦ રતલ	બુન્દીના લાડુ શી ૩–૦ રતલ	દાળ, ફુલ્વડી શી. ૨–૦ રતલ
મુંબઈ લીલો બદામી હલવો શી. ૬–૦ રતલ	ગુલાબ જાંબુ શી. ૨–૬ રતલ	મીક્સ ફરસાણ શી. ૪–૦ રતલ
પોરબંદરી સાટા શી. ૫–૦ રતલ	—ફરસાણ—	મોહાટ દીવાળી મીક્સ ૫–૦ રતલ
સુરમાં લાડુ શી. ૩–૦ રતલ	ભાવનગરના ગાંઠીયા ફાફડીયા શી. ૩–૦ રતલ	,, ,, ,, ૪–૦ રતલ
કોપરાપાક શી. ૨–૬ રતલ	ઝીણી ચણાના લોટની સેવ શી. ૨–૬ રતલ	
માવા મોહનથાર શી. ૪–૦ રતલ		

પોસ્ટેજ : યુનીયનમાં ૩ પેની રતલ

સા. રોડેસીયા ૯ પેની રતલ

નોર્ધર્ન રોડેસીયા શી. ૧–૦ રતલ

ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે

Jethalal's Mithai House

71 Prince Edward Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"